

Onderzoeksrapport

Een statistische en demografische analyse van de “Tammenga Pet in Net” enquête.

(versie 2, 10 november 2013)

Opdrachtgever:

Initiele SPSS analyst & uitvoerder:

Data & Bijkomende SPSS analyses:

Layout en Formulering:

Stichting Samarja

E. Joemai MSc.

Indra Dwarkasing

Nasir Alibux

Inhoudsopgave

1. Contextbeschrijving	3
1.1 Onderzoeksvragen	3
2. Onderzoekspopulatie	4
2.1 Onderzoeksgebied	5
2.2 Wijze van dataverzameling	5
3. De enquête	6
3. Resultaten van het enquête onderzoek.....	11
De betrouwbaarheid van het meetinstrument.....	11
De demografische data naar geslacht.....	12
De respondenten gelet op de burgerlijke status	13
De verdeling van respondenten over woonbuurten.....	14
De verdeling van de respondenten op basis van etniciteit	16
De verdeling van de respondenten naar leeftijdsklasse.....	17
De verdeling van respondenten naar opleidingsniveau.....	19
De verdeling van de respondenten naar gezinssamenstelling	20
De verdeling van respondenten naar maandelijks inkomen.....	21
De verdeling van de respondenten naar status van de woning.....	21
De verdeling van de respondenten naar participatie	22
De verdeling van de respondenten naar redenen voor het niet meedoen	23
Een verdeling van het totaal aantal kanalen, dat de respondent hebben bereikt.	24
De verdeling van respondenten naar het medium met de meest duidelijke boodschap	24
Het verband tussen geslacht en participatie	25
Het verband tussen burgerlijke status van de respondent en participatie	26
Het verband tussen woonbuurt en participatie	28
Het verband tussen etniciteit en participatie	29
Het verband tussen leeftijdsklasse en participatie.....	31
Het verband tussen hoogst genoten opleiding en participatie	32
Het verband tussen gezinssamenstelling en participatie	33
Het verband tussen inkomensklasse en participatie	34

Het verband tussen status woning en participatie	35
Het verband tussen Voorlichting en participatie	36
Het verband tussen de mate van kennis en participatie.....	37
Het verband tussen opleidingsniveau en de mate van kennis	38
Het verband tussen opleidingsniveau en voorlichting	39
Het verband tussen kennis en inkomensklasse.....	41
Het verband tussen mediumtotaal en participatie	42
Het verband tussen voorlichting en etniciteit.....	43
Het verband tussen gedrag en etniciteit	45
Het verband tussen etniciteit en bewustwording.....	48
Het verband tussen voorlichting en bewustwording	49
Het verband tussen bewustwording en gedrag.....	50
Het verband tussen voorlichting en gedrag	51
Een multivariate analyse	52
Een aanzet tot beleid	53
Conclusie	58
• <i>Hoe ziet de demografische data (geslacht, woonbuurt, participatie etc.) eruit?</i>	<i>58</i>
• <i>Welke medium heeft meest effectief zijn doel bereikt?</i>	<i>59</i>
• <i>Bestaat er een verband tussen woonbuurt en participatie aan het project?</i>	<i>59</i>
• <i>Is er een relatie tussen de status van de woning (eigen wonin of huurwoning) en participatie aan het project?</i>	<i>60</i>
• <i>Bestaat er een verschil in participatie tussen de verschillende etnische groepen?</i>	<i>60</i>
• <i>Bestaat er een verschil in de mate waarin de verschillende etnische groepen zijn voorgelicht?</i>	<i>61</i>
• <i>Hangt het gedrag van de respondent af van tot welke etnische groep deze behoort?</i>	<i>61</i>
• <i>Is er een verschil in de mate van bewustwording tussen de verschillende etnische groepen? ...</i>	<i>61</i>
• <i>Bestaat er enig verband tussen voorlichting en bewustwording rondom het project?</i>	<i>61</i>
• <i>Heeft bewustwording enige invloed op het gedrag van de bewoners?</i>	<i>62</i>
• <i>Is het gedrag van iemand afhankelijk van de mate waarin die is voorgelicht?</i>	<i>62</i>
• <i>Wat is de mening van de bewoners t.a.v.de rol en interventie van de zijde van de overheid?....</i>	<i>62</i>
Aanbevelingen	63

1. Contextbeschrijving

Dit is een onderzoek naar de invloed van de voorlichtingsactiviteiten op de bewoners van Tammenga tijdens het project “Tammenga Pet in Net” van de stichting Samarja. In augustus 2012 jl. is Samarja in samenwerking met het District Commissariaat van Paramaribo Zuidwest(ressort Tammenga) en de studierichting Milieuwetenschappen van de AdeKUS gestart met het project “Tammenga Pet in Net”, dat is gefinancierd door de *Global Environmental Facility* (GEF), een *Small Grants Programme* (SGP) van de *United Nations Development Project* (UNDP).

Stichting Samarja (www.samarja.org) is een onafhankelijke non-profit organisatie dat zich vanaf 2008 bezig houdt met educatie en voorlichting aan de samenleving over de aanpak van recyclebare afvalstromen. Het doel van Stichting Samarja is het bevorderen van een verantwoord woon, werk- en leefklimaat met betrekking tot het milieu.

Het doel van het project “Tammenga Pet in Net” is het recyclen van plastic afval te stimuleren en daardoor het dumpen en verbranden van plastic afval in het milieu tegen te gaan. Dit *pilot* project “Tammenga Pet in Net” is in de periode september 2012 tot en met augustus 2013 geïmplementeerd in het ressort Tammenga. Een belangrijk onderdeel van dit project is een wetenschappelijk onderzoek over het effect van Samarja en haar activiteiten in Suriname.

1.1 Onderzoeksvragen

Samarja heeft in de periode maart tot en met juli 2013, voorlichtingactiviteiten ontplooit in het ressort. In de maand juli en augustus heeft de enquête plaatsgevonden. Met de resultaten verkregen uit dit onderzoek, worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Hoe ziet de demografische data (geslacht, woonbuurt, participatie etc.) eruit?
- Welke medium heeft meest effectief zijn doel bereikt?
- Bestaat er een verband tussen woonbuurt en participatie aan het project?

- + Is er een relatie tussen de status van de woning (eigen wonin of huurwoning) en participatie aan het project?
- + Bestaat er een verschil in participatie tussen de verschillende etnische groepen?
- + Is er een verschil in de mate van bewustwording tussen de verschillende etnische groepen?
- + Bestaat er enig verband tussen voorlichting en bewustwording rondom het project?
- + Heeft bewustwording enige invloed op het gedrag van de bewoners?
- + Is het gedrag van iemand afhankelijk van de mate waarin die is voorgelicht?
- + Wat is de mening van de bewoners t.a.v. de rol en interventie van de zijde van de overheid?

2. Onderzoekspopulatie

De onderzoekseenheden bij dit onderzoek zijn de huishoudens in het ressort Tammenga. Tijdens het onderzoek is gebleken dat er verschillende kaarten van het ressort Tammenga met grensafbakeningen gehanteerd worden door de verschillende ministeries, die niet overeenkomen. Volgens de Algemene Statistiek Bureau (2004) heeft het ressort Tammenga 3.259 huishoudens. De meest recente data gevonden van de huishoudens van het ressort Tammenga zijn de lijsten opgesteld voor de verkiezingen in 2010 “Huishoudens kiesressort Tammenga” van het Centrale Bureau voor Burgerzaken (CBB). In dit databestand zijn de huishoudens geregistreerd op wijk, adres, huisnummer en aantal gezinsleden. Op de huishoudens kiesressort van 2010 staan 3199 huishoudens geregistreerd. Bij dit onderzoek is het databestand van CBB het steekproefkader.

2.1 Onderzoeksgebied

Volgens de bestuurlijke indeling naar ressort worden de grenzen van het ressort Tammenga van de District Commissariaat Paramaribo Zuid (DCPZ) als volgt omschreven:

Mr. Jaggernath lachmonstraat BR No 167 t/m BR No 215 – BR No 152 t/m BR No 186

Commissarisweg Weytingweg BR No 1 t/m No 53 – BR No 2 t/m BR No

Francepanestraat BR No 159 t/m BR No 163 - BR No 172 t/m 180

Lalarookhweg BR No 8 t/m BR No 34

Cocobiacoweg BR No 19 t/m BR No 195

Kasabaholoweg BR No 35 t/m BR No 237 - BR No 30 t/m BR No 276

(Uitvlugt 41 – 42)

2.2 Wijze van dataverzameling

Uit de data bestand van CBB zijn willekeurige 550 adressen uit het databestand tussen de 1 en 3152 huisadressen getrokken. Belangrijk bij deze methode is dat er rekening is gehouden met de non-respons; de steekproef is groter dan de bedoelde grootte van de steekproef. De bedoeling om zoveel mogelijk respondenten te bereiken om de representativiteit van de steekproef te vergroten en het verkleinen van de foutenmarge. Dit onderzoek telt 530 respondenten met een foutenmarge van 3,88%.

De data van de enquête is in SPSS ingevoerd voor de statistische analyse. De verzamelde data is verwerkt *SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)*.

3. De enquête

Aan de bewoners van het Ressort Tammenga

Het is belangrijk te weten wat U vindt van het project “TAMMENGGA Pet in Net”. Daarom wordt een onderzoek uitgevoerd door de Universiteit van Suriname (AdeKus).

Uw naam komt niet op de vragenlijst. Uw gegevens worden anoniem verwerkt. Behalve de onderzoekers krijgen anderen deze lijst niet te zien.

Uw medewerking zal mogelijk helpen bij het ontwikkelen van een centraal milieubeleid.

Naam Enquêteur:

Respondent #:

SOCIAAL DEMOGRAFISCHE GEGEVENS (omcirkel a.u.b)

1) Geslacht

1. Man
2. Vrouw

2) Burgerlijke status

1. Alleenstaand
2. Samenwonend
3. Gehuwd
4. Gescheiden
5. Anders

3) In welke buurt van het ressort Tammenga woont u?

- 1) Bamsproject
- 2) Cupidoproject
- 3) Doekhieproject
- 4) Intervastproject
- 5) Kalpoeproject
- 6) Kasabaholoproject
- 7) Politiebondproject
- 8) Ramdjanproject
- 9) Tammengaproject
- 10) Uitvlugtproject
- 11) University Village project
- 12) Villapark Uitvlugt

- 4) Etnische afkomst:
1. Chinees
 2. Creool
 3. Hindoestaan
 4. Marron
 5. Inheems
 6. Javaan
 7. Gemengd
 8. Andere
- 5) Leeftijd:
1. 18 –25 jaar
 2. 26–35 jaar
 3. 36 –45 jaar
 4. 46- 55 jaar
 5. >55 jaar
- 6) Uw hoogst genoten opleiding:
1. Geen
 2. Lager Onderwijs
 3. Middelbaar Onderwijs
 4. Hoger Onderwijs
 5. Universitair
 6. Anders
- 7) Uw gezinssamenstelling:
1. Alleenstaand
 2. Echtpaar (man en vrouw alleen)
 3. Moeder en kinderen
 4. Vader en kinderen
 5. Vader, moeder en kinderen
 6. Inwonend bij ouders
- 8) Uw maandelijkse netto inkomen is:
1. Geen inkomen
 2. SRD < 500
 3. SRD 501 - 1000
 4. SRD 1001 - 1500
 5. SRD 1501 - 2000
 6. SRD 2001 - 3000
 7. SRD 3001 - 5000
 8. SRD 5001 - 7000
 9. SRD 7001 - 10.000
 10. SRD > 10.000
 11. Geen antwoord
- 9) Uw woning is een:
1. Huurpand
 2. Eigendom

10) Doet U mee met het Project “Tammenga Pet in Net”?

1. Ja (door naar vraag 12)
2. Nee (door naar vraag 11)

11) Waarom doet U niet mee?

1. Ben niet op de hoogte van het project
2. Geen tijd
3. Ziet het belang van het project niet in
4. Onvoldoende kennis van het scheiden van plastic afval
5. Anders

12) Hoe heeft de informatie over het project “Tammenga Pet in Net”, U bereikt?
(Kruis aan a.u.b., **meerdere antwoorden mogelijk**)

1. De radio	
2. De TV	
3. De krant	
4. De flyer	
5. Boodschap via uw kind	
6. Boodschap via de buurtbewoners	

13) Welk medium heeft de meest duidelijke boodschap overgebracht? (kruis 1 antwoord a.u.b.)

1. De radio	
2. De TV	
3. De krant	
4. De flyer	
5. Boodschap via uw kind	
6. Boodschap via de buurtbewoners	

VOORLICHTING (kruis aan a.u.b.)	1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Neutraal	4 Eens	5 Helemaal eens
1. De informatie over het scheiden van plastic afval en recyclen is goed overgekomen					
2. De toelichtingsborden bij de netzak houders hebt U gelezen					
3. De banner hebt U gelezen					
4. De flyer van het project “Tammenga Pet in Net” hebt U gelezen					

5. De slogan “Tammenga Pet in Net” is U bekend					
6. U bent op de hoogte van de locatie waar de zakken afgegeven moeten worden					
7. De voorlichtingsactiviteiten van het project “Tammenga Pet in Net” hebben U gemobiliseerd/geactiveerd om plastic afval te scheiden					
8. U wist vóór dit project niet wat U moest doen met uw plastic afval					
KENNIS (kruis aan a.u.b.)	1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Neutraal	4 Eens	5 Helemaal eens
1. Het doel van dit project is om plastic afval uit het leefmilieu te houden door te scheiden en te recyclen					
2. Het verbranden van plastic afval in de open lucht is schadelijk voor mens en milieu					
3. Het dumpen van plastic afval in goten/kreken etc. is schadelijk voor mens en milieu					
4. Het gooien van petflessen op straat heeft nadelige gevolgen voor het leefmilieu					
5. Het scheiden van plastic afval van het ander huisafval is goed voor mens en milieu					
6. Het recyclen van plastic afval is goed voor mens en milieu					
BEWUSTWORDING (kruis aan a.u.b.)	1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Neutraal	4 Eens	5 Helemaal eens
1. De informatie die U hebt ontvangen, heeft U bewust gemaakt over de nadelen van plastic afval					
2. Plastic afval moet uit het milieu gehaald worden					
3. Het is merkbaar dat de bewoners van Tammenga, nu bewust omgaan met hun plastic afval					
4. Het scheiden van plastic afval t.b.v. recycling moet in alle woongebieden van Suriname gedaan worden					
GEDRAG (kruis aan a.u.b.)	1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Neutraal	4 Eens	5 Helemaal eens
1. U scheidt dagelijks plastic afval van ander huisafval					
2. U doet mee met het project omdat andere buurtbewoners ook					

meedoen					
3. U voelt zich betrokken bij dit project					
4. Gezinsleden doen mee aan het scheiden van plastic afval					
5. Het scheiden van plastic afval kost teveel tijd en moeite					
6. U blijft plastic afval scheiden om te recyclen, ook ná dit project					
7. U gooit nu nog plastic afval op straat					
8. Bent u bereidt uw recyclebare afvalstromen(zoals PET flessen) zelf te brengen naar een ophaal/verzamel locatie in uw buurt.					
ROL VAN DE OVERHEID EN DE BURGER (kruis aan a.u.b.)	1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Neutraal	4 Eens	5 Helemaal eens
1. De verantwoordelijkheid voor een schoon leefmilieu ligt bij de overheid					
2. De verantwoordelijkheid voor een schoon leefmilieu ligt bij de burger					
3. De overheid moet belast zijn met het ophalen van plastic afval en andere recyclebare afvalstromen.					
OPLOSSINGSMOGELIJKHEDEN (kruis aan a.u.b.)	1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Neutraal	4 Eens	5 Helemaal eens
1. Het scheiden en recyclen van plastic flessen(afval) moeten bij de wet geregeld worden					
2. Er moet statiegeld betaald worden voor plastic flessen					
3. Er moet milieubelasting komen op petflessen en andere verpakkingsmateriaal voor het opzetten van een milieufonds					

HARTELIJK DANK VOOR UW DEELNAME!

3. Resultaten van het enquête onderzoek

De nieuwe variabelen voorlichting-, kennis-, bewustwording-, en gedragtotaal zijn getest op normaliteit van de data (gelet op de skewness en curtosis, Shapiro-Wilk toets en Q-Q plots en histogrammen. Het blijkt dat de continue variabelen voorlichtingtotaal, kennistotaal, bewustwordingtotaal en gedragtotaal tenderen naar een normale verdeling.

De betrouwbaarheid van het meetinstrument

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.847	8

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.892	6

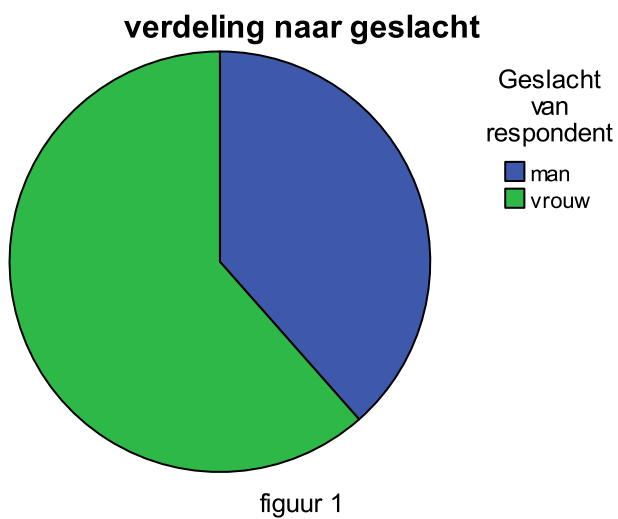
Uit bovenstaande tabel blijkt dat de Cronbach's alpha een waarde aanneemt van 0.85 bij de meting van de betrouwbaarheid van de vragenlijst voor voorlichting. Dit geeft aan dat de vragen die voorlichting meten vrij betrouwbaar zijn. De Cronbach's alpha voor het gedeelte van de vragen die kennis meten een waarde van 0.89 aannemen. Het gaat hier dus ook om een vrij betrouwbaar meetinstrument. De vragen waarmee bewustwording gemeten wordt neemt bij een betrouwbaarheidsanalyse een alpha waarde van 0.68 aan. Ook dit geeft aan dat het gaat om een betrouwbaar meetinstrument. De vragen die gedrag meten nemen een alpha waarde van 0.75 aan. Het meetinstrument waarmee de verschillende variabelen zijn gemeten zijn betrouwbaar.

De demografische data naar geslacht

Hieronder volgt de verdeling van de demografische data naar geslacht.

	Frequency	Percent
man	204	38.5
vrouw	326	61.5
Total	530	100.0

Hieruit blijkt dat iets minder dan tweederde deel ($n = 326$) van de respondenten ($n = 530$) van het vrouwelijk geslacht zijn. Tijdens de dataverzameling bleken meer vrouwen aanwezig te zijn dan mannen.

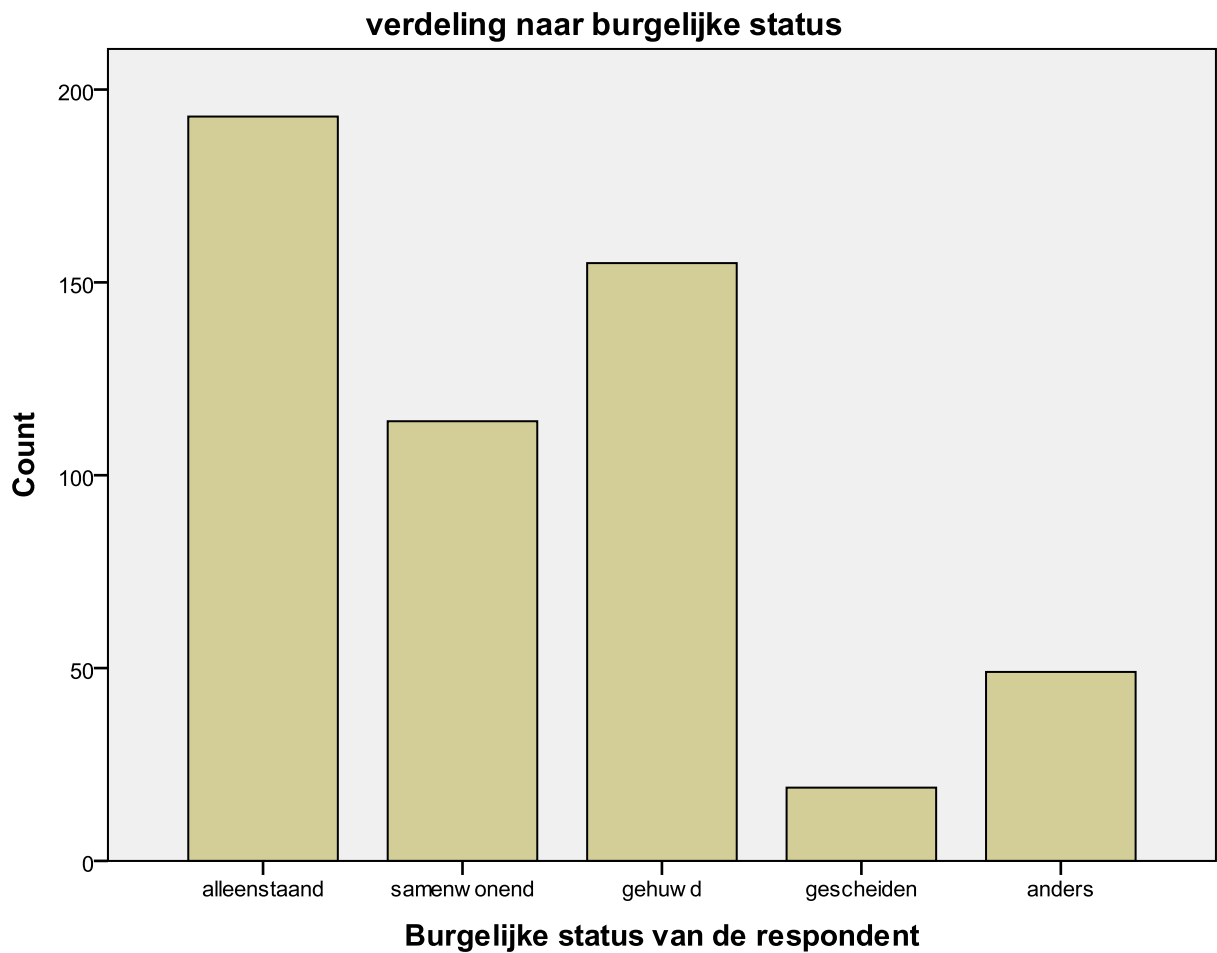

De respondenten gelet op de burgerlijke status

Hieronder volgt een overzicht van de respondenten gelet op de burgerlijke status.

Aan onderstaand tabel is te zien dat 36.4% ($n = 193$) van de respondenten alleenstaand is en dat 50.7% ($n = 269$) van de respondenten gehuwd of ongehuwd leven met hun partner.

	Frequency	Percent
alleenstaand	193	36.4
samenwonend	114	21.5
gehuwd	155	29.2
gescheiden	19	3.6
anders	49	9.2
Total	530	100.0

De verdeling van respondenten over woonbuurten

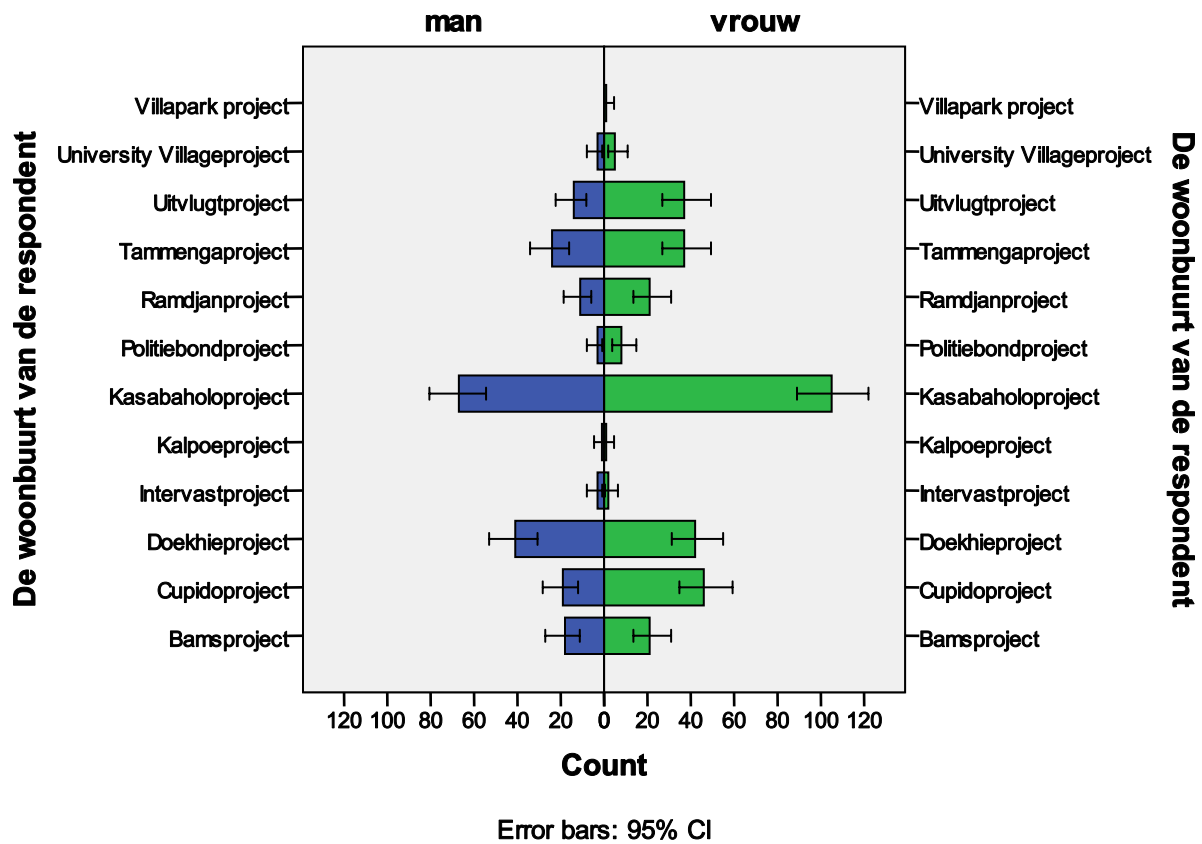
In het onderstaand gedeelte zal er gekeken worden naar de verdeling van respondenten over woonbuurten.

Uit dit table valt af te leiden dat de grootste groep respondenten ($n = 172$) verdeeld naar de buurt afkomstig is van Kasabaholoproject. Verder zijn de Intervastproject($n = 5$), Kalpoeproject($n = 2$), Politiebondproject($n = 11$), Universityvillageproject($n = 8$) en de Villaparkproject($n = 1$) ondervertegenwoordigd in dit onderzoek

	Frequency	Percent
Bamsproject	39	7.4
Cupidoproject	65	12.3
Doekhieproject	83	15.7
Intervastproject	5	.9
Kalpoeproject	2	.4
Kasabaholoproject	172	32.5
Politiebondproject	11	2.1
Ramdjanproject	32	6.0
Tammengaproject	61	11.5
Uitvlugtproject	51	9.6
University Villageproject	8	1.5
Villapark project	1	.2
Total	530	100.0

verdeling naar woonwijk

Geslacht van respondent

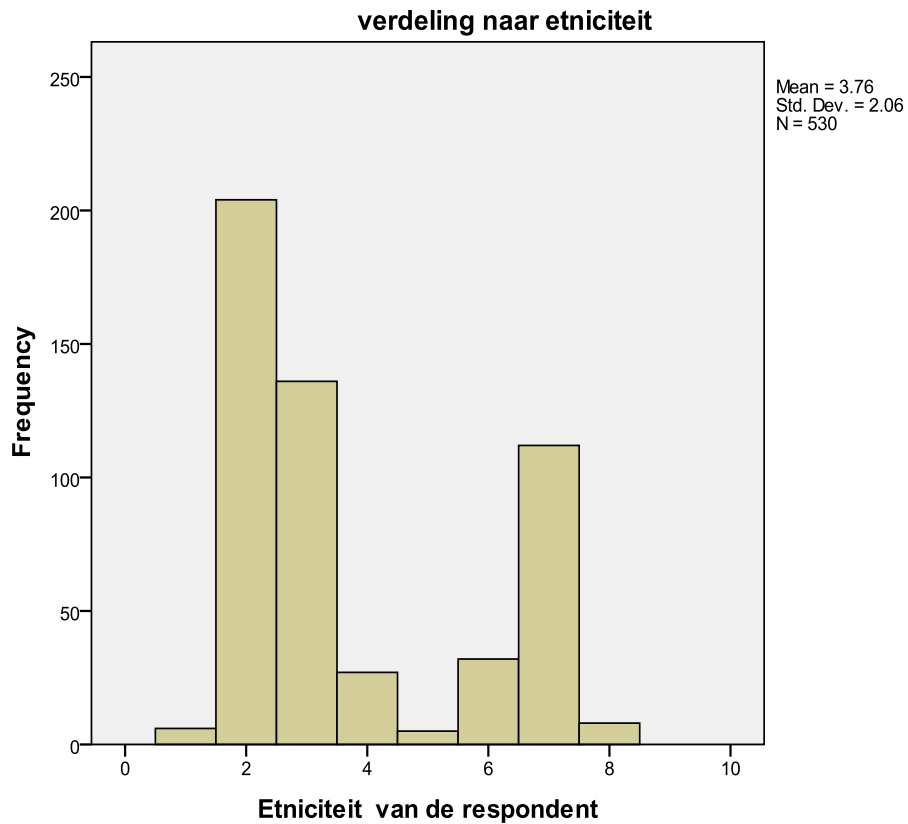

De verdeling van de respondenten op basis van etniciteit

Verder kijken we naar de verdeling van de respondenten op basis van etniciteit.

	Frequency	Percent
Chinees	6	1.1
Creool	204	38.5
Hindoestaan	136	25.7
Marron	27	5.1
Inheems	5	.9
Javaan	32	6.0
Gemengd	112	21.1
Andere	8	1.5
Total	530	100.0

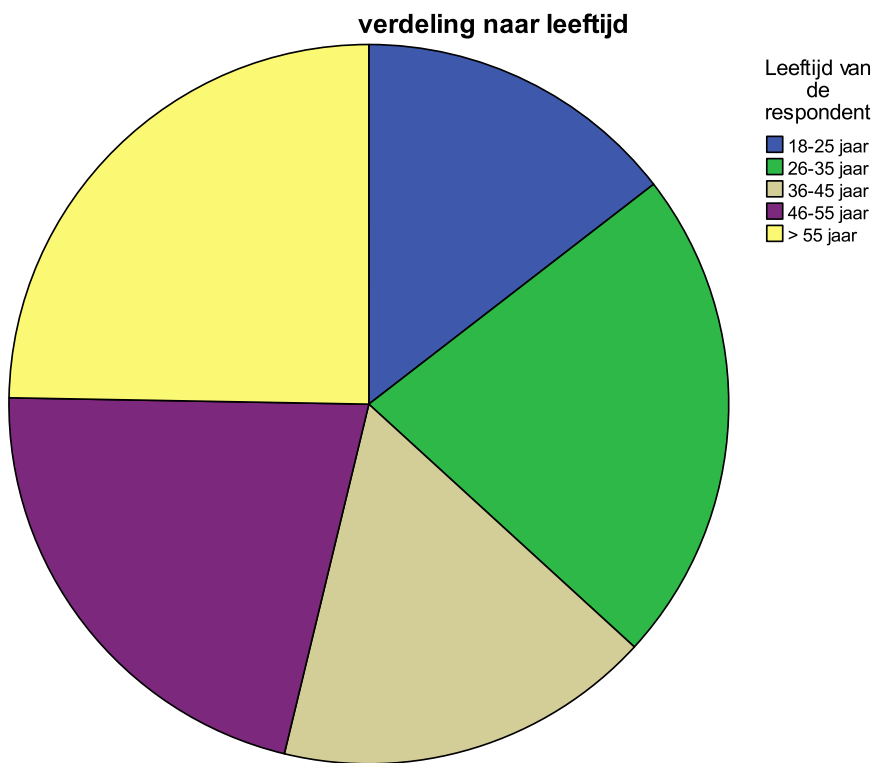
Uit bovenstaande table valt af te lezen dat de creoolse groep($n = 204$) het best vertegenwoordigd is in het onderzoek. Daarnaast vormen de hindoestanen ook wel een aardige groep($n = 136$) en vervolgens de mensen met een gemengde etniciteit($n = 112$). Gezamenlijk vormen deze drie groepen 85.3% van de totale groep ($N = 530$) respondenten.

De verdeling van de respondenten naar leeftijdsklasse

	Frequency	Percent
18-25 jaar	77	14.5
26-35 jaar	118	22.3
36-45 jaar	90	17.0
46-55 jaar	114	21.5
> 55 jaar	131	24.7
Total	530	100.0

Uit bovenstaande tabel kan worden gesteld dat de spreiding onder de 5 groepen redelijk is verdeeld. De grootte van de groepen verschillen niet zo zeer.

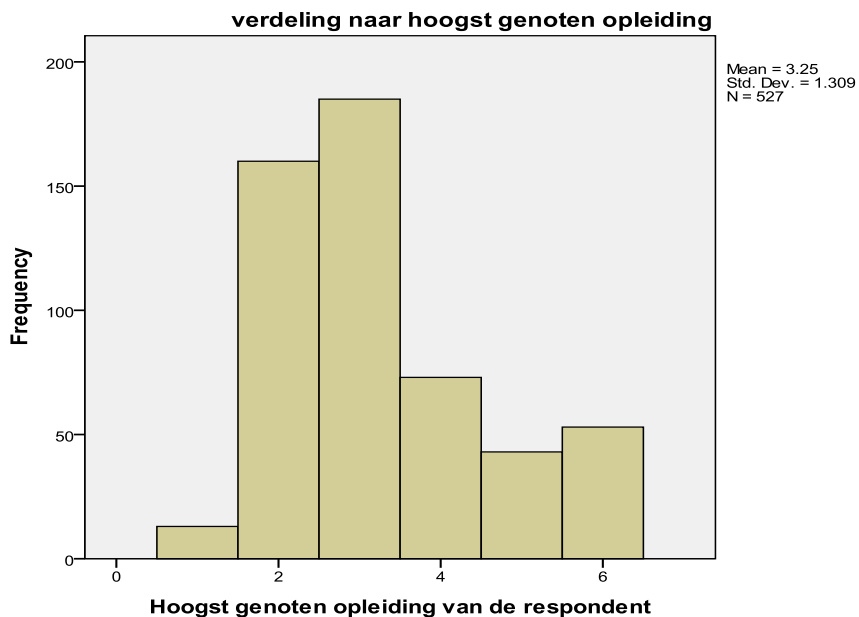

figuur 1

De verdeling van respondenten naar opleidingsniveau

	Frequency	Valid Percent
geen	13	2.5
Lager Onderwijs	160	30.4
Middelbaar Onderwijs	185	35.1
Hoger Onderwijs	73	13.9
Universitair	43	8.2
Anders	53	10.1
Total	527	100.0

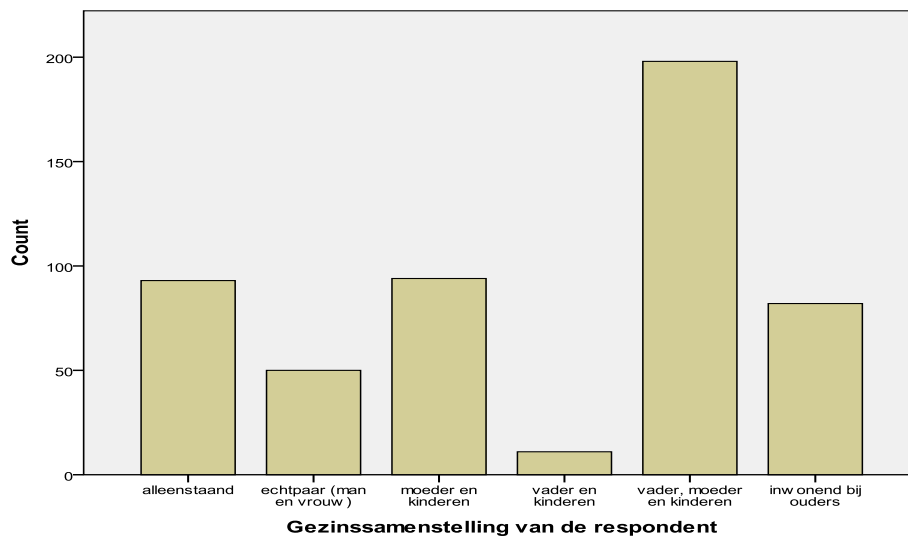
Bovenstaande tabel geeft aan dat de grootste groep respondenten ($n = 185$) valt in de categorie van een middelbare opleiding. Daarna volgen de respondenten met een afgeronde opleiding lager onderwijs ($n = 160$). Hoger onderwijs en Universitair opgeleide respondenten vormen samen 22.1% van de populatie.

De verdeling van de respondenten naar gezinssamenstelling

	Frequency	Percent
alleenstaand	93	17.6
echtpaar (man en vrouw)	50	9.5
moeder en kinderen	94	17.8
vader en kinderen	11	2.1
vader, moeder en kinderen	198	37.5
inwonend bij ouders	82	15.5
Total	528	100.0

Uit bovenstaande tabel valt af te lezen dat een gezinssamenstelling met vader, moeder en kinderen het meest voorkomt ($n = 198$). De eenouder gezinnen vormen een totaal van 19.9% van de steekproefpopulatie. Er zijn weinig gevallen waarbij het gezin bestaat uit alleen vader en kinderen ($n = 11$). De gezinnen met alleen moeder en kinderen ($n = 94$) vormen de grootste groep binnen de eenouder gezinnen. Verder blijkt dat er redelijk veel respondenten zijn die nog inwonend zijn bij hun ouders ($n = 82$).

De verdeling van respondenten naar maandelijks inkomen

	Frequency	Percent
geen inkomen	45	8.5
SRD < 500	12	2.3
SRD 501 - 1000	71	13.4
SRD 1001 - 1500	74	14.0
SRD 1501 - 2000	52	9.8
SRD 2001 - 3000	37	7.0
SRD 3001 - 5000	19	3.6
SRD 5001 - 7000	5	.9
SRD 7001 - 10.000	3	.6
SRD > 10.000	4	.8
Geen antwoord	207	39.1
Total	529	100.0

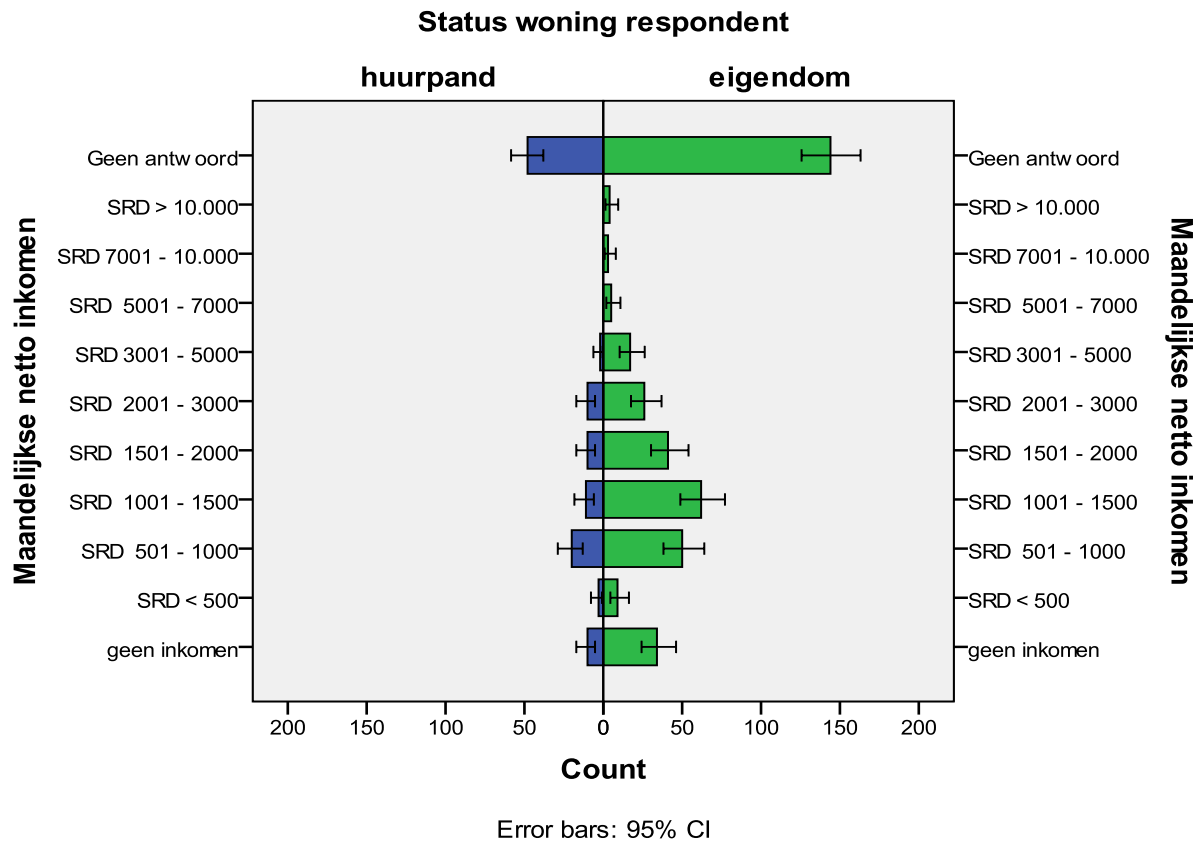
Uit deze tabel blijkt dat de meeste respondenten ($n = 207$) liever geen antwoord hebben gegeven op de vraag naar een indicatie van hun maandelijks inkomen. De grootste groep respondenten (48%) heeft een maandelijks inkomen tussen 0 en 2000SRD. Er zijn heel weinig mensen ($n = 12$) die meer dan 5000SRD verdienen.

De verdeling van de respondenten naar status van de woning

	Frequency	Percent
huurpand	114	22.4
eigendom	395	77.6
Total	509	100.0

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de meeste respondenten ($n = 395$) beschikken over een eigen woning.

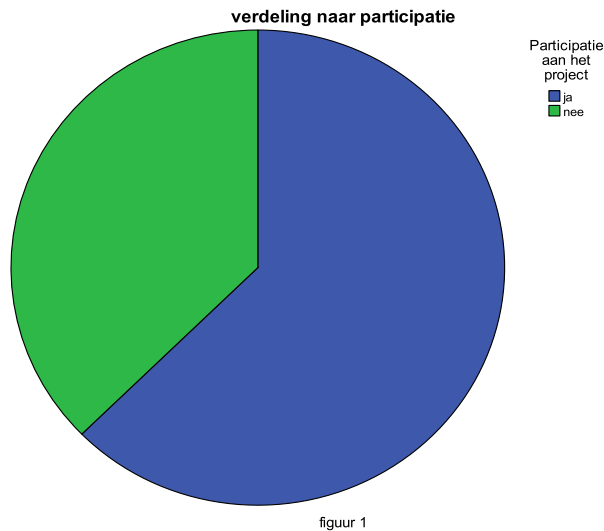
verdeling van inkomen verdeeld naar status woning

De verdeling van de respondenten naar participatie

	Frequency	Percent
ja	332	62.6
nee	198	37.4
Total	530	100.0

Uit bovenstaande tabel blijkt dat uit de 530 respondenten 63.6 procent wel participeert aan het project “Pet in net” ($n = 332$). De resterende 37.4% van de respondenten doen niet mee aan het project. Hier zijn er verschillende redenen voor.

De verdeling van de respondenten naar redenen voor het niet meedoen

	Frequency	Percent
ben niet op de hoogte	120	61.9
geen tijd	17	8.8
ziet het belang van het project niet in	2	1.0
onvoldoende kennis van het scheiden van plastic afval	16	8.2
anders	39	20.1
Total	194	100.0

De grootste groep respondenten ($n = 120$), uit de groep die niet meedoen ($N = 194$) aan het project geven als reden aan dat ze niet op de hoogte waren ervan. Een deel van de respondenten ($n = 17$) gaf aan wel op de hoogte te zijn, maar geen tijd ervoor te hebben. Verder werd er ook aangegeven dat men het belang van het project niet inzag ($n = 2$). Een ander groep respondenten ($n = 16$) gaf aan wel op de hoogte te zijn, wel de tijd ervoor te hebben, en wel het belang van het project in te zien, maar geen of onvoldoende kennis beschikt over het scheiden van plastic afval. Een ander deel ($n = 39$) gaf aan om andere redenen niet mee te doen aan het project.

Een verdeling van het totaal aantal kanalen, dat de respondent hebben bereikt.

	Frequency	Percent
.00	146	27.5
1.00	254	47.9
2.00	95	17.9
3.00	26	4.9
4.00	8	1.5
5.00	1	.2
Total	530	100.0

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de grootste groep respondenten ($n = 254$) slechts via een medium kennis hebben genomen van het project. Daarnaast hebben een groep repondenten het bericht ontvangen vanuit meerdere kanalen, waaronder 17.9% van de respondenten via twee kanalen en 4.9% via drie kanalen. Slechts 1.7% heeft het bericht ontvangen via meer dan drie kanalen. Uit de groep respondenten die niet meedoen aan het project ($N = 194$), geeft een groot deel aan vanuit geen enkel kanaal bericht te hebben ontvangen ($n = 146$). De voorlichting heeft deze groep niet bereikt.

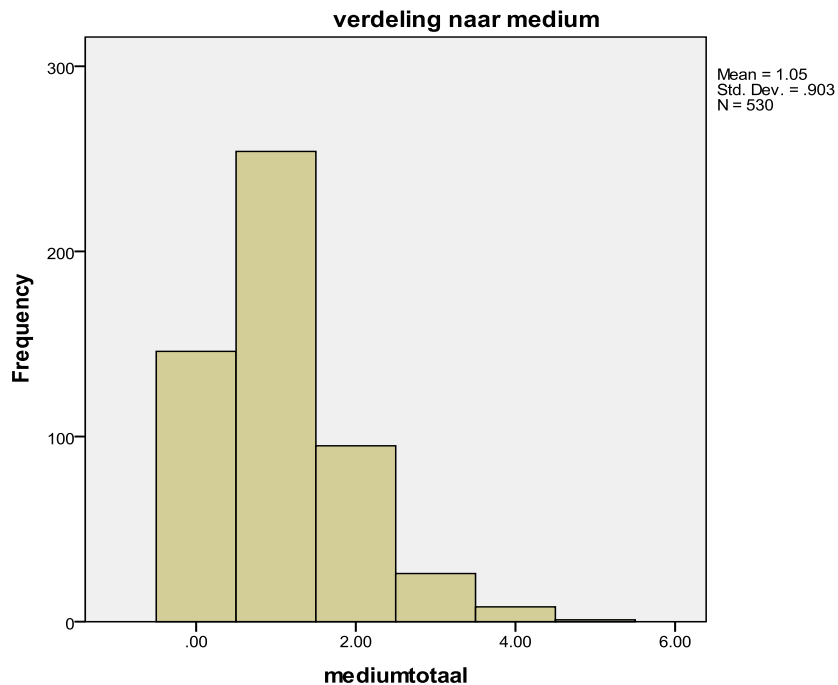
De verdeling van respondenten naar het medium met de meest duidelijke boodschap

Het medium met de meest duidelijke boodschap

	Frequency	Percent
Radio	18	3.4
TV	83	15.7
Krant	9	1.7
Flyer	148	27.9
Boodschap via uw kind	67	12.6
Boodschap via de buurtbewoners	56	10.6
Total	381	71.9

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de meeste mensen ($n = 148$) het best geïnformeerd zijn geworden door de flyers die zijn uitgedeeld in de buurten. De radio, tv en krant hebben bijgedragen door 20.8% van de respondenten te informeren, doch de meeste mensen uit deze groep (15.7%) zijn het best geïnformeerd door de TV. Sociaal contact levert in dat opzicht een

grotere bijdrage. 23.6% van de respondenten zijn geïnformeerd geworden door buurtbewoners of door hun eigen kinderen.

In het voorgaand gedeelte bleek uit table... dat 62,6% van de respondenten meedoen aan het project “pet in net” en 37,4% niet mee doet. In het volgend gedeelte wordt er nagegaan of er een verklaring is voor het al dan niet meedoen van respondenten aan het project. Hierbij zal gekeken worden of de variabelen gender, leeftijdsklasse, inkomensklasse, woonplaats, gezinssamenstelling, burgerlijke staat, opleidingsniveau en etniciteit, een effect hebben op het wel of niet meedoen met het project.

Het verband tussen geslacht en participatie

Participatie aan het project * Geslacht van respondent Crosstabulation

		Geslacht van respondent		Total
		man	vrouw	
Participatie aan het project	ja	128 24.2%	204 38.5%	332 62.6%
	nee	76 14.3%	122 23.0%	198 37.4%
Total		204 38.5%	326 61.5%	530 100.0%

Zoals al eerder bleek zijn er proportioneel meer mannen dan vrouwen betrokken geweest in het onderzoek. Door middel van een non parametrische toets wordt er nagegaan of er een verband bestaat tussen gender en het participatief gedrag van de respondenten. De gevonden Chi-kwadraat = 0,002 bij een aantal vrijheidsgraden van 1 met een bijbehorende significantie van 0.969 bij N = 530. (*Chi-square* = 0.002, *df* = 1, *p* = 0.969) Uit het onderstaand tabel blijkt dat er geen verband bestaat tussen gender en het wel of niet participeren aan het project. Er bestaat geen significant verschil tussen de twee groepen.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.002 ^a	1	.969
Continuity Correction ^b	.000	1	1.000
Likelihood Ratio	.002	1	.969
Linear-by-Linear Association	.002	1	.969
N of Valid Cases	530		

Het verband tussen burgerlijke status van de respondent en participatie

In dit gedeelte wordt er nagegaan of er een verschil bestaat tussen groepen verdeeld op basis van hun burgerlijke status in participatie aan het project. Door een Chi-kwadraat toets zal er nagegaan worden of de burgerlijke status van iemand enige invloed heeft op het participatief gedrag.

Participatie aan het project * Burgerlijke status van de respondent Crosstabulation

		Burgerlijke status van de respondent					Total
		alleenstaand	samenwonend	gehuwd	gescheiden	anders	
Participatie aan het project ja	Count	115	70	102	17	28	332
	% of Total	21.7%	13.2%	19.2%	3.2%	5.3%	62.6%
nee	Count	78	44	53	2	21	198
	% of Total	14.7%	8.3%	10.0%	.4%	4.0%	37.4%
Total	Count	193	114	155	19	49	530
	% of Total	36.4%	21.5%	29.2%	3.6%	9.2%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.002 ^a	1	.969	1.000	.522
Continuity Correction ^b	.000	1	1.000		
Likelihood Ratio	.002	1	.969		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.002	1	.969		
N of Valid Cases	530				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 76.21.

b. Computed only for a 2x2 table

Uit de analyse van de data blijkt dat er wel een patroon bestaat in participatie aan het project en burgerlijke status van de respondent. Echter zijn de verschillen bij een grens van 95% net niet significant. Doch bij een betrouwbaarheidsgrens van 90% zijn de verschillen wel significant. In dit onderzoek wordt er gewerkt met een betrouwbaarheidsinterval van 95%, dus ook hier kan gesteld worden dat burgerlijke status geen rol speelt bij deelname aan het project.

Het verband tussen woonbuurt en participatie

Participatie aan het project * De woonbuurt van de respondent Crosstabulation

	De woonbuurt van de respondent												Total
	Ba ms	Cupi do	Doek hie	Interv ast	Kalp oe	Kasaba holo	Politieb ond	Ramd jan	Tamme nga	Uitvl ugt	Univer sity Villag e	Villap ark	
Particip ja atie aan het project	13	39	70	3	2	102	8	10	47	33	4	1	332
	24.	40.7	52.0	3.1	1.3	107.7	6.9	20.0	38.2	31.9	5.0	.6	332.
	4												0
n e e	2.5	7.4	13.2	.6%	.4%	19.2%	1.5%	1.9%	8.9%	6.2	.8%	.2%	62.6
	%	%	%							%			%
Tot al	26	26	13	2	0	70	3	22	14	18	4	0	198
	14.	24.3	31.0	1.9	.7	64.3	4.1	12.0	22.8	19.1	3.0	.4	198.
	6												0
	4.9	4.9	2.5%	.4%	.0%	13.2%	.6%	4.2%	2.6%	3.4	.8%	.0%	37.4
	%	%								%			%
	39	65	83	5	2	172	11	32	61	51	8	1	530
	39.	65.0	83.0	5.0	2.0	172.0	11.0	32.0	61.0	51.0	8.0	1.0	530.
	0												0
	7.4	12.3	15.7	.9%	.4%	32.5%	2.1%	6.0%	11.5%	9.6	1.5%	.2%	100.
	%	%	%							%			0%

In dit gedeelte wordt er nagegaan of er enige verband bestaat tussen de respondenten verdeeld naar woonbuurten en het participatief gedrag van deze respondenten. In het bovenstaande tabel is wel te zien dat er verschillen zijn tussen de expected measures en de observed measures. Hoe significant deze verschillen zijn wordt getoetst aan de hand van een chi-kwadraat toets.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	53.830 ^a	11	.000
Likelihood Ratio	56.439	11	.000
Linear-by-Linear Association	.321	1	.571
N of Valid Cases	530		

Bij de analyse van participatie naar woonbuurt van de respondent blijkt dat de woonbuurt wel invloed heeft op de participatie aan het project. Aan tabel .. is te zien dat in enkele buurten de waargenomen participatie hoger lag dan de verwachtingswaarde. In andere gevallen blijkt het juist dat andere buurten minder goed participeerden aan het project dan verwacht zou worden. Bij dit alles wordt er vanuit gegaan dat voorlichting hetzelfde effect zou hebben in alle buurten. Het blijkt dus dat dat niet het geval is. De Chi-square = 53.830. en het aantal vrijheidsgraden = 11. De p-waarde = 0.000 met een gestelde grens van 95%. Uit de analyse blijkt dat het hier wel uitmaakt uit welk buurt de respondent afkomstig is. De participatie van de buurten verschillen significant van elkaar. Er is dus wel een verband tussen woonbuurt en participatie (*Chi-square* = 53.830, *df* = 11, *p* = 0.000)

Het verband tussen etniciteit en participatie

In het volgende gedeelte wordt er gekeken naar de mogelijke invloed van etniciteit op participatie.

Participatie aan het project * Etniciteit van de respondent Crosstabulation										
		Etniciteit van de respondent							Total	
		Chinees	Creool	Hindoestaan	Marron	Inheems	Javaan	Gemengd		Andere
Participatie aan het project	ja	3	120	89	20	2	27	65	6	332
		3.8	127.8	85.2	16.9	3.1	20.0	70.2	5.0	332.0
		.6%	22.6%	16.8%	3.8%	.4%	5.1%	12.3%	1.1%	62.6%
	nee	3	84	47	7	3	5	47	2	198
		2.2	76.2	50.8	10.1	1.9	12.0	41.8	3.0	198.0
		.6%	15.8%	8.9%	1.3%	.6%	.9%	8.9%	.4%	37.4%
Total	6	204	136	27	5	32	112	8	530	
	6.0	204.0	136.0	27.0	5.0	32.0	112.0	8.0	530.0	
	1.1%	38.5%	25.7%	5.1%	.9%	6.0%	21.1%	1.5%	100.0%	

etnische groepen * Participatie aan het project Crosstabulation

			Participatie aan het project		Total
			ja	nee	
etnische groepen	chinees en inheems	Count	5	6	11
		Expected Count	6.9	4.1	11.0
	creool	Count	120	84	204
		Expected Count	127.8	76.2	204.0
	hindoestaan	Count	89	47	136
		Expected Count	85.2	50.8	136.0
	marron	Count	20	7	27
		Expected Count	16.9	10.1	27.0
	javaan	Count	27	5	32
		Expected Count	20.0	12.0	32.0
	gemengd	Count	65	47	112
		Expected Count	70.2	41.8	112.0
	anders	Count	6	2	8
		Expected Count	5.0	3.0	8.0
Total	Count	332	198	530	
	Expected Count	332.0	198.0	530.0	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.619 ^a	6	.050
Likelihood Ratio	13.562	6	.035
Linear-by-Linear Association	.863	1	.353
N of Valid Cases	530		

a. 2 cells (14.3%) have expected count less than 5.

Uit bovenstaand table blijkt dat etniciteit wel invloed heeft op participatie aan het project. De gevonden p-waarde ligt net op de gestelde grens van 95%. Uit de kruistabellen blijkt dat chinezen en inheemsen minder goed participeren dan men zou verwachten. De andere etnische

groepen presteren allemaal boven de verwachtingen. Uit de Chi kwadraat toets blijkt dat de gevonden verschillen in participatie tussen de verschillende etnische groepen wel significant is. De gevonden Chi-kwadraat = 12.619. Het aantal vrijheidsgraden = 6. De gevonden significantiegraad = 0.050. Er is wel een verband tussen etniciteit en participatie (*Chi-square* = 12.619, *df* = 6, *p* = 0.050).

Het verband tussen leeftijdsklasse en participatie

In het volgend gedeelte zal er worden nagegaan of de leeftijdsklasse van de respondenten enige invloed heeft op de participatie aan het project.

Participatie aan het project * Leeftijd van de respondent Crosstabulation

	Leeftijd van de respondent					Total
	18-25 jaar	26-35 jaar	36-45 jaar	46-55 jaar	> 55 jaar	
Participatie aan het project ja	46	76	54	80	76	332
	48.2	73.9	56.4	71.4	82.1	332.0
	8.7%	14.3%	10.2%	15.1%	14.3%	62.6%
nee	31	42	36	34	55	198
	28.8	44.1	33.6	42.6	48.9	198.0
	5.8%	7.9%	6.8%	6.4%	10.4%	37.4%
Total	77	118	90	114	131	530
	77.0	118.0	90.0	114.0	131.0	530.0
	14.5%	22.3%	17.0%	21.5%	24.7%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.665 ^a	4	.323
Likelihood Ratio	4.734	4	.316
Linear-by-Linear Association	.005	1	.942
N of Valid Cases	530		

- a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 28.77.

Uit bovenstaand tabel blijkt dat de variabele leeftijdsklasse geen invloed heeft gehad op de participatie van de respondenten aan het project. De gevonden verschillen tussen de verschillende leeftijdsklassen zijn niet significant ($Chi-square = 4.665$, $df = 4$, $p = 0.323$).

Het verband tussen hoogst genoten opleiding en participatie

Participatie aan het project * Hoogst genoten opleiding van de respondent Crosstabulation

	Hoogst genoten opleiding van de respondent						Total
	geen	Lager Onderwijs	Middelbaar Onderwijs	Hoger Onderwijs	Universitair	Anders	
Participatie aan het project ja	5	112	114	42	23	34	330
	8.1	100.2	115.8	45.7	26.9	33.2	330.0
	.9%	21.3%	21.6%	8.0%	4.4%	6.5%	62.6%
nee	8	48	71	31	20	19	197
	4.9	59.8	69.2	27.3	16.1	19.8	197.0
	1.5%	9.1%	13.5%	5.9%	3.8%	3.6%	37.4%
Total	13	160	185	73	43	53	527
	13.0	160.0	185.0	73.0	43.0	53.0	527.0
	2.5%	30.4%	35.1%	13.9%	8.2%	10.1%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.245 ^a	4	.055
Likelihood Ratio	9.182	4	.057
Linear-by-Linear Association	1.057	1	.304
N of Valid Cases	527		

a. 1 cells (10.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.86.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat opleidingsniveau geen invloed heeft op de participatie van de respondenten. Wel moet opgemerkt worden dat de gevonden p-waarde 0.055 niet veel afwijkt van de gestelde grens van 0.05. In geval van hantering van een betrouwbaarheidsinterval van 94% i.p.v. 95% zou gesteld moeten worden dat de opleidingsniveau degelijk een rol speelt bij de

participatie. De verschillen tussen de verschillende groepen zijn nog net niet significant ($Chi-square = 9.245$, $df = 4$, $p = 0.055$). De kans op een type 2 fout is hier groot.

Het verband tussen gezinssamenstelling en participatie

Participatie aan het project * Gezinssamenstelling van de respondent Crosstabulation							
		Gezinssamenstelling van de respondent					Total
		alleenstaand	echtpaar (man en vrouw)	moeder en kinderen	vader en kinderen	vader, moeder en kinderen	inwonend bij ouders
Participatie aan het project	ja	47	30	65	8	130	51
		58.3	31.3	58.9	6.9	124.1	51.4
		8.9%	5.7%	12.3%	1.5%	24.6%	9.7%
	nee	46	20	29	3	68	31
		34.7	18.7	35.1	4.1	73.9	30.6
		8.7%	3.8%	5.5%	.6%	12.9%	5.9%
Total		93	50	94	11	198	82
		93.0	50.0	94.0	11.0	198.0	82.0
		17.6%	9.5%	17.8%	2.1%	37.5%	15.5%
							100.0%

Chi-square

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.931 ^a	5	.112
Likelihood Ratio	8.818	5	.117
Linear-by-Linear Association	3.308	1	.069
N of Valid Cases	528		

a. 1 cells (8.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.10.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gezinssamenstelling van de respondent geen invloed uitoefent op het al dan niet participeren van de respondent aan het project. De gevonden

verschillen tussen de verschillende groepen gebaseerd op gezinssamenstelling is niet significant ($Chi-square = 8.931$, $df = 5$, $p = 0.112$). Er is dus geen verband tussen gezinssamenstelling en participatie aan het project.

Het verband tussen inkomensklasse en participatie

Participatie aan het project * inkomensklasse Crosstabulation										
	inkomensklasse									Total
	1.00	2.00	3.00	4.00	5.00	6.00	7.00	8.00	9.00	
Participatie aan het project ja	30	8	45	57	36	22	12	8	114	332
	28.2	7.5	44.6	46.4	32.6	23.2	11.9	7.5	129.9	332.0
	5.7%	1.5%	8.5%	10.8%	6.8%	4.2%	2.3%	1.5%	21.6%	62.8%
nee	15	4	26	17	16	15	7	4	93	197
	16.8	4.5	26.4	27.6	19.4	13.8	7.1	4.5	77.1	197.0
	2.8%	.8%	4.9%	3.2%	3.0%	2.8%	1.3%	.8%	17.6%	37.2%
Total	45	12	71	74	52	37	19	12	207	529
	45.0	12.0	71.0	74.0	52.0	37.0	19.0	12.0	207.0	529.0
	8.5%	2.3%	13.4%	14.0%	9.8%	7.0%	3.6%	2.3%	39.1%	100.0%

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13.247 ^a	8	.104
Likelihood Ratio	13.640	8	.092
Linear-by-Linear Association	6.982	1	.008
N of Valid Cases	529		

a. 2 cells (11.1%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.47.

Uit bovenstaand tabel kan geconcludeerd worden dat inkomensklasse geen invloed heeft op participatie van de respondenten aan het project. De gevonden verschillen tussen de verschillende groepen is niet significant ($Chi-square = 13.247$, $df = 8$, $p = 0.104$). Er is dus geen verband tussen inkomen en participatie aan het project.

Het verband tussen status woning en participatie

Participatie aan het project * Status woning respondent Crosstabulation

		Status woning respondent		Total
		huurpand	eigendom	
Participatie aan het project	ja	62	256	318
		71.2	246.8	318.0
		12.2%	50.3%	62.5%
	nee	52	139	191
		42.8	148.2	191.0
		10.2%	27.3%	37.5%
Total	114	395	509	
	114.0	395.0	509.0	
	22.4%	77.6%	100.0%	

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.101 ^a	1	.043
Continuity Correction ^b	3.668	1	.055
Likelihood Ratio	4.035	1	.045
Fisher's Exact Test			
Linear-by-Linear Association	4.092	1	.043
N of Valid Cases	509		

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het wel uitmaakt of de respondent in een huurpand woont of beschikt over een eigen woning. De gevonden verschillen zijn significant ($Chi-square = 4.101$, $df = 1$, $p = 0.043$). Opmerkelijk is dat de verschillen in participatie onder respondenten die beschikken over een eigendomswoning hoger liggen dan die bij de respondenten in een huurpand. Respondenten in een eigen woning participeren eerder aan het project dan respondenten in een huurwoning. Er is wel een verband tussen de status van de woning van de respondent en het participatief gedrag.

Het verband tussen Voorlichting en participatie

In het volgend gedeelte wordt er nagegaan of de mate waarin de voorlichting de respondenten heeft bereikt invloed heeft gehad op het al dan niet participeren van de respondenten.

Group Statistics

Participatie aan het project		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
voorlichtingtotaal	ja	296	28.6419	5.59177	.32502
	nee	117	19.0342	5.75645	.53218

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
voorlichtingtotaal	Equal variances assumed	.038	.846	15.603	411	.000	9.60770	.61577	8.39725	10.81815
	Equal variances not assumed			15.407	207.327	.000	9.60770	.62358	8.37833	10.83708

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat de mate van voorlichting wel invloed heeft op het al dan niet participeren van de respondent aan het project. Er is eerst getoetst op gelijkheid van de varianties door middel van de Levene's toets. Uit de toets blijkt dat de varianties van de twee groepen gelijk zijn aan elkaar ($F = 0.038$, $p = 0.846$). Daarna is de T-toets voor onafhankelijke groepen uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de respondenten die heel goed zijn voorgelicht een hogere voorlichtingsscore hebben dan de respondenten die minder goed zijn voorgelicht. Deze scores

hangen samen met het wel en niet participeren van de respondenten. Het gemiddelde ($M = 28.6419$, $SD = 5.60$) voor de wel participerende respondenten ($n = 296$) ligt significant hoger dan het gemiddelde ($M = 19.0342$, $SD = 5.75$) van de niet participerende respondenten ($n = 117$). Bij de toetsing van de varianties blijkt dat deze niet van elkaar verschillen. Bij de uitkomst van de T-toets is eveneens te zien dat de twee groepen significant van elkaar verschillen ($t = 15.603$, $df = 411$, $p < .001$, $d = 1.53$). Participatie hangt dus wel af van de mate waarin iemand is voorgelicht.

Het verband tussen de mate van kennis en participatie

In het volgend gedeelte zal er gekeken worden of het al dan niet participeren van de respondenten te wijden is aan de mate van kennis die ze beschikken omtrent plastic afval en het milieu. Gelet op de assumpties voor toetsen is hier gekozen voor de Mann Whitney U-toets om na te gaan of de groepen significant van elkaar verschillen.

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
kennistotaal	458	26.1092	3.13676	6.00	30.00
Participatie aan het project	530	1.37	.484	1	2

Ranks

Participatie aan het project	N	Mean Rank	Sum of Ranks
kennistotaal ja	327	239.54	78330.00
nee	131	204.44	26781.00
Total	458		

Test Statistics^a

	kennistotaal
Mann-Whitney U	18135.000
Wilcoxon W	26781.000
Z	-2.659
Asymp. Sig. (2-tailed)	.008

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er wel een verschil is tussen de wel en niet participerende respondenten in de mate waarin zij kennis beschikken over de invloed van plastic afval in het milieu. Er is een significant verschil tussen de groep wel participerende respondenten en de groep niet participerende respondenten. De gevonden waarden geven aan dat er statistisch wel een verband is tussen het hebben van kennis over plastic afval en het participeren aan een dergelijk project ($U = 18135$, $Z = -2.659$, $p = 0.008$, $r = 0.13$). Mensen zijn eerder geneigd te participeren aan het project indien zij de kennis hebben over de schadelijke invloeden van plasticafval (*Mean Rank* = 239.54). Mensen die weinig of geen kennis beschikken over dit onderwerp participeren niet aan een dergelijk project (*Mean Rank* = 204.44). Gelet op het bovenstaande zal in het volgende gedeelte nagegaan worden of opleidingsniveau invloed heeft op de mate van kennis van de respondenten over plasticafval.

Het verband tussen opleidingsniveau en de mate van kennis

Om te toetsen of er een verschil bestaat tussen de respondenten verdeeld naar opleidingsniveau in kennis over plasticafval, zal gebruik worden gemaakt van een Kruskal Wallis-toets. Gelet op de assumpties voor het toetsen blijkt deze toets het best toepasbaar in dit geval.

Ranks			
Hoogst genoten opleiding van de respondent		N	Mean Rank
kennistotaal	geen	11	133.59
	Lager Onderwijs	138	195.37
	Middelbaar Onderwijs	158	206.44
	Hoger Onderwijs	65	219.54
	Universitair	39	239.72
	Total	411	

Test Statistics ^{a,b}	
	kennistotaal
Chi-Square	9.859
df	4
Asymp. Sig.	.043

Test Statistics ^{a,b}	
	kennistotaal
Chi-Square	9.859
df	4
Asymp. Sig.	.043

a. Kruskal Wallis Test

Het blijkt dat opleidingsniveau wel invloed heeft op de mate van kennis van de respondenten. De gevonden resultaten uit de Kruskal Wallis-toets ($\chi^2 = 9.859$, $df = 4$, $p = .043$) geeft aan dat er wel verschillen zijn in kennis bij de groepen verdeeld naar opleidingsniveau en dat deze verschillen significant zijn. Hoe hoger iemand is opgeleid, des te meer kennis die persoon bezit over plasticafval en de consequenties ervan voor het milieu. Hoe meer kennis men bezit, des te groter de kans dat men participeert aan dergelijke projecten.

Het verband tussen opleidingsniveau en voorlichting

In het volgend gedeelte zal er worden gekeken of de voorlichtingsscore van de respondenten gekoppeld is aan de opleidingsniveau van de respondenten. Om dit te toetsen wordt er gebruik gemaakt van de One Way Anova. Gelet op de assumpties voor het toetsen, sluit deze toets goed aan bij de data. Alvorens er kon worden overgegaan tot het toetsen van de gemiddelden van de groepen verdeeld naar opleidingsniveau, is nagegaan of de varianties gelijk zijn aan elkaar. De Levene's test geeft aan dat de varianties gelijk zijn ($F(4, 406) = .73$, $p = .57$). Rekening houdend hiermee zal er middels de LSD toets een correctie plaatsvinden.

Test of Homogeneity of Variances			
voorlichtingtotaal			
Levene Statistic	df1	df2	Sig.
.731	4	406	.571

ANOVA

voorlichtingtotaal

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1053.651	4	263.413	5.434	.000
Within Groups	19680.835	406	48.475		
Total	20734.487	410			

Multiple Comparisons

Dependent Variable: voorlichtingtotaal

		Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
(I) opleiding recoded	(J) opleiding recoded				Lower Bound	Upper Bound
LSD geen	lager	-9.74026*	2.18896	.000	-14.0434	-5.4372
	midelbaar	-8.26750*	2.18072	.000	-12.5544	-3.9806
	hbo en universiteit	-7.69166*	2.21507	.001	-12.0461	-3.3372
	anders	-8.27033*	2.38379	.001	-12.9565	-3.5842
lager	geen	9.74026*	2.18896	.000	5.4372	14.0434
	midelbaar	1.47276	.85642	.086	-.2108	3.1563
	hbo en universiteit	2.04860*	.94046	.030	.1998	3.8974
	anders	1.46992	1.28856	.255	-1.0632	4.0030
midelbaar	geen	8.26750*	2.18072	.000	3.9806	12.5544
	lager	-1.47276	.85642	.086	-3.1563	.2108
	hbo en universiteit	.57584	.92113	.532	-1.2349	2.3866
	anders	-.00284	1.27452	.998	-2.5083	2.5026
hbo en universiteit	geen	7.69166*	2.21507	.001	3.3372	12.0461
	lager	-2.04860*	.94046	.030	-3.8974	-.1998
	midelbaar	-.57584	.92113	.532	-2.3866	1.2349
	anders	-.57868	1.33244	.664	-3.1980	2.0407
anders	geen	8.27033*	2.38379	.001	3.5842	12.9565
	lager	-1.46992	1.28856	.255	-4.0030	1.0632
	midelbaar	.00284	1.27452	.998	-2.5026	2.5083
	hbo en universiteit	.57868	1.33244	.664	-2.0407	3.1980

is*. The mean difference significant at the 0.05 level

De Anova analyse suggereert dat er wel een verschil is tussen de groepen verdeeld naar opleiding ($F(4, 406) = 5.43, p < .001, \eta^2 = 0.05$). Ongeveer 5% van de voorlichtingsscore van de respondent kan verklaard worden uit de opleiding van de respondent. Volgens Cohen's (1988) richtlijnen gaat het hier om een matige effectgrootte. Maar niet alle groepen verschillen significant van elkaar. Er is een significant verschil te merken bij de groep geen opleiding ($M = 17.55$) en de groep van lager onderwijs ($M = 27.29$) ($p < .001$). De groep met geen opleiding verschilt ook van de groep met een middelbare opleiding ($M = 25.81$) ($p < .001$). Verder verschilt de groep met geen opleiding significant van de groep met hoog opgeleide mensen ($M = 25.24$) ($p = .001$). De groep met geen opleiding verschilt ook significant met de groep mensen die anders zijn opgeleid ($M = 25.82$) ($p = .001$). De groep laag opgeleide mensen verschilt significant met de groep hoog opgeleide mensen ($p = .03$). Uit de analyse blijkt dat de mensen met geen opleiding of laag opgeleide mensen moeilijker worden voorgelicht. Bij de andere drie groepen zijn de verschillen in voorlichtingsscores niet groot.

Het verband tussen kennis en inkomensklasse

Een logica zou kunnen zijn dat hoe hoger iemand opgeleid is, des te meer die persoon zou moeten verdienen. Hieruit volgt dat een hogere inkomen ook wel gekoppeld zou kunnen zijn aan het wel participeren en een laag inkomen gekoppeld zou kunnen zijn aan niet participeren (gelet op de resultaten van kennis en opleidingsniveau). Om na te gaan of er een verband bestaat tussen de mate waarin een persoon kennis bezit over plastic afval en hoeveel die persoon verdient, zal de correlatie worden berekend aan de hand van Spearman's rho correlatie.

Correlations			
		kennistotaal	inkomesklasse
kennistotaal	Pearson Correlation	1	.088
	Sig. (2-tailed)		.134
	N	458	293
inkomesklasse	Pearson Correlation	.088	1
	Sig. (2-tailed)	.134	
	N	293	322

Uit de analyse blijkt dat inkomen nauwelijks een bepalende factor is voor het al dan niet participeren aan een dergelijk project. De gevonden correlatiemaat $r = .088$. Dit geeft aan dat er sprake is van geen verband tussen de variabelen kennistotaal en inkomensklasse. Bovendien is er geen sprake van significantie ($p = 0.134$). Er bestaat nauwelijks een correlatie tussen inkomensklasse en mate van kennis van de respondent.

Het verband tussen mediumtotaal en participatie

In het volgend gedeelte wordt er nagegaan of er een verband bestaat tussen hoeveel voorlichtingskanalen iemand heeft bereikt en participatie aan het project. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van een Mann-Whitney U toets. Gelet op de kwaliteit van de data en de assumpties die behoren bij de verschillende toetsen, past deze toets het best hier.

Ranks				
Participatie aan het project		N	Mean Rank	Sum of Ranks
mediumtotaal	Ja	332	339.99	112877.00
	Nee	198	140.60	27838.00
	Total	530		

Test Statistics ^a	
	mediumtotaal
Mann-Whitney U	8137.000
Wilcoxon W	27838.000
Z	-15.608
Asymp. Sig. (2-tailed)	.000

a. Grouping Variable: Participatie aan het project

Om de gemeenschap te informeren over de inhoud en het belang van het project is er gebruik gemaakt van verschillende voorlichtingsmedia. Via hoeveel kanalen iemand is geïnformeerd heeft ook invloed op het participatiegedrag. Zo blijkt uit bovenstaande tabellen dat er duidelijk een verschil is in het aantal kanalen, tussen de groep die wel participeert (*Mean Rank* = 339.99)

en niet participeert (*Mean Rank* = 140.60) aan het project. Iemand die bereikt voorgelicht is door meerdere kanalen participeert eerder dan iemand die is voorgelicht door minder kanalen. Uit de Mann-Whitney U toets blijkt dat dit verschil significant is ($U = 8137$, $Z = -15.61$, $p < 0.01$, $r = 23.02$)

Het verband tussen voorlichting en etniciteit

In het volgend gedeelte zal er worden gekeken of de voorlichtingsscore van de respondenten gekoppeld zijn aan de etniciteit van de respondenten. Om dit te toetsen wordt er gebruik gemaakt van de One way Anova. Gelet op de assumpties voor het toetsen, sluit deze toets goed aan bij de data.

Test of Homogeneity of Variances

voorlichtingtotaal

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
2.939	6	406	.008

Alvorens er kon worden overgegaan tot het toetsen van de varianties van de verschillende etnische groepen, is nagegaan of de varianties gelijk zijn aan elkaar. De Levene's test geeft aan dat de varianties wel verschillen ($F(6, 406) = 2.94$, $p = .008$). Rekening houdend hiermee zal er middels de Games-Howel Post-hoc toets een correctie plaatsvinden.

ANOVA

voorlichtingtotaal

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	829.369	6	138.228	2.809	.011
Within Groups	19978.994	406	49.209		
Total	20808.363	412			

De Anova analyse suggereert dat er wel een verschil is tussen de etnische groepen ($F(6, 406) = 2.81$, $p = .011$, $\eta^2 = 0.04$). Ongeveer 4% van de voorlichtingsscore van de respondent kan verklaard worden uit de etniciteit van de respondent. Volgens Cohen's (1988) richtlijnen gaat het

hier om een matige effectgrootte. Maar niet alle groepen verschillen significant van elkaar. Er is een significant verschil te merken bij de groep hindoestanen en creolen ($p = .012$). Hindoestanen lijken hoger te scoren op de voorlichtingsschaal dan creolen. De rest van de groepen heb ook verschillen, maar die zijn niet significant.

Multiple Comparisons

Dependent Variable: voorlichtingtotaal

		Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
(I) etnische groepen	(J) etnische groepen				Lower Bound	Upper Bound
Games- Howell	chinees en inheems	.79212	3.83151	1.000	-14.9789	16.5632
	creool	-2.48280	3.87946	.992	-18.1903	13.2247
	hindoestaan	.51648	4.00813	1.000	-15.0975	16.1305
	marron	-2.50000	4.02808	.994	-18.1062	13.1062
	javaan	-.61790	3.85564	1.000	-16.3552	15.1194
	gemengd	-1.91429	4.42210	.999	-18.2011	14.3726
	anders					
	creool	-.79212	3.83151	1.000	-16.5632	14.9789
	chinees en inheems	-3.27493*	.94907	.012	-6.1030	-.4468
	hindoestaan	-.27564	1.38407	1.000	-4.6131	4.0618
	marron	-3.29212	1.44081	.279	-7.7933	1.2090
	javaan	-1.41002	.84642	.640	-3.9349	1.1148
	gemengd	-2.70641	2.32497	.880	-13.7136	8.3008
	anders					
	hindoestaan	2.48280	3.87946	.992	-13.2247	18.1903
	chinees en inheems	3.27493*	.94907	.012	.4468	6.1030
	creool	2.99929	1.51177	.438	-1.6591	7.6577
	marron	-.01720	1.56389	1.000	-4.8297	4.7954
	javaan	1.86490	1.04222	.557	-1.2414	4.9712
	gemengd	.56852	2.40318	1.000	-10.1451	11.2821
	anders					
	marron	-.51648	4.00813	1.000	-16.1305	15.0975
	chinees en inheems	.27564	1.38407	1.000	-4.0618	4.6131

	hindoestaan	-2.99929	1.51177	.438	-7.6577	1.6591
	javaan	-3.01648	1.86028	.669	-8.7213	2.6883
	gemengd	-1.13438	1.44953	.985	-5.6346	3.3658
	anders	-2.43077	2.60580	.954	-12.8200	7.9585
javaan	chinees en inheems	2.50000	4.02808	.994	-13.1062	18.1062
	creool	3.29212	1.44081	.279	-1.2090	7.7933
	hindoestaan	.01720	1.56389	1.000	-4.7954	4.8297
	marron	3.01648	1.86028	.669	-2.6883	8.7213
	gemengd	1.88210	1.50380	.869	-2.7769	6.5411
	anders	.58571	2.63637	1.000	-9.7850	10.9564
gemengd	chinees en inheems	.61790	3.85564	1.000	-15.1194	16.3552
	creool	1.41002	.84642	.640	-1.1148	3.9349
	hindoestaan	-1.86490	1.04222	.557	-4.9712	1.2414
	marron	1.13438	1.44953	.985	-3.3658	5.6346
	javaan	-1.88210	1.50380	.869	-6.5411	2.7769
	anders	-1.29639	2.36452	.996	-12.1417	9.5489
anders	chinees en inheems	1.91429	4.42210	.999	-14.3726	18.2011
	creool	2.70641	2.32497	.880	-8.3008	13.7136
	hindoestaan	-.56852	2.40318	1.000	-11.2821	10.1451
	marron	2.43077	2.60580	.954	-7.9585	12.8200
	javaan	-.58571	2.63637	1.000	-10.9564	9.7850
	gemengd	1.29639	2.36452	.996	-9.5489	12.1417

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Het verband tussen gedrag en etniciteit

Uit voorgaande analyses is gebleken dat etniciteit een rol speelt bij de mate waarop iemand voorlichting tot zich neemt. Hindoestanen blijken een hogere voorlichtingsscore te hebben dan creolen. Het is dan ook interessant na te gaan of het gedrag met mensen ook afhankelijk is van etniciteit. In het komend gedeelte zal er gekeken worden naar invloed van etniciteit op gedrag. Er

zal statistisch worden nagegaan of een bepaalde score op gedrag gekoppeld is aan een bepaalde etnische groep. Deze analyse wordt gedaan door middel van een One Way Anova.

Test of Homogeneity of Variances

gedragtotaal

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
5.210	6	391	.000

De varianties worden op gelijkheid getoets door de Levene's toets. Het blijkt dat de varianties niet gelijk zijn aan elkaar ($F(6, 391) = 5.210, p < .001$). Hierdoor is de assumptie van gelijkheid van de varianties voor de One Way Anova geschonden. Er vindt daarom een correctie plaats met een Post hoc analyse van Games Howell.

De Anova analyse toont dat er een significant verschil is tussen de groepen ($F(6, 391) = 8.208, p < .001, \eta^2 = 0.11$). Er is hier waarschijnlijk sprake van een matige tot hoge effectgrootte. Door het uitvoeren van de Games Howell Post hoc correctie, blijkt dat niet alle groepen significant van elkaar verschillen. De significant verschillende groepen zijn creool ($M = 25.43, SD = 4.65$) en hindoestaan ($M = 29.63, SD = 6.8, p < .001$). Hindoestanen hebben over het algemeen een hogere gedragsscore dan creolen. Verder verschilt de groep hindoestanen ($M = 29.63, SD = 6.8$) ook significant ($p = .002$) met de marrongroep ($M = 24.64, SD = 4.42$) en de gemengde groep ($p < .001$) ($M = 25.91, SD = 4.31$). Hindoestanen lijken zich dus significant beter te gedragen dan creolen, marron en gemengde groepen.

ANOVA

Gedragtotaal

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1378.754	6	229.792	8.208	.000
Within Groups	10946.091	391	27.995		
Total	12324.844	397			

Multiple Comparisons

Dependent Variable:gedragtotaal

(I) etnische	(J) etnische	Mean Difference	Std.	Sig.	95% Confidence Interval
--------------	--------------	-----------------	------	------	-------------------------

	groepen	groepen	(I-J)	Error		Lower Bound	Upper Bound
Games- Howell	chinees en inheems	creool	-1.00096	2.41926	.999	-10.9127	8.9108
		hindoestaan	-5.20509	2.48307	.441	-15.0479	4.6377
		marron	-.20779	2.56852	1.000	-10.0263	9.6107
		javaan	-4.05291	2.61635	.714	-13.8740	5.7682
		gemengd	-1.47841	2.43383	.994	-11.3710	8.4142
		anders	-1.90476	2.92437	.993	-12.4207	8.6112
	creool	chinees en inheems	1.00096	2.41926	.999	-8.9108	10.9127
		hindoestaan	-4.20413*	.77684	.000	-6.5235	-1.8848
		marron	.79317	1.01741	.985	-2.4316	4.0179
		javaan	-3.05195	1.13275	.132	-6.6057	.5018
		gemengd	-.47745	.60113	.985	-2.2691	1.3142
		anders	-.90380	1.72909	.997	-8.3357	6.5280
	hindoestaan	chinees en inheems	5.20509	2.48307	.441	-4.6377	15.0479
		creool	4.20413*	.77684	.000	1.8848	6.5235
		marron	4.99730*	1.16102	.002	1.4173	8.5773
		javaan	1.15218	1.26332	.969	-2.7310	5.0354
		gemengd	3.72669*	.82110	.000	1.2768	6.1765
		anders	3.30033	1.81731	.577	-3.9902	10.5909
	marron	chinees en inheems	.20779	2.56852	1.000	-9.6107	10.0263
		creool	-.79317	1.01741	.985	-4.0179	2.4316
		hindoestaan	-4.99730*	1.16102	.002	-8.5773	-1.4173
		javaan	-3.84512	1.42394	.121	-8.2302	.5400
		gemengd	-1.27061	1.05159	.886	-4.5762	2.0349
		anders	-1.69697	1.93242	.967	-8.9784	5.5845
	javaan	chinees en inheems	4.05291	2.61635	.714	-5.7682	13.8740
		creool	3.05195	1.13275	.132	-.5018	6.6057
		hindoestaan	-1.15218	1.26332	.969	-5.0354	2.7310
		marron	3.84512	1.42394	.121	-.5400	8.2302
		gemengd	2.57450	1.16355	.314	-1.0544	6.2034
		anders	2.14815	1.99556	.921	-5.1609	9.4572

gemengd	chinees en inheems	1.47841	2.43383	.994	-8.4142	11.3710
	creool	.47745	.60113	.985	-1.3142	2.2691
	hindoestaan	-3.72669*	.82110	.000	-6.1765	-1.2768
	marron	1.27061	1.05159	.886	-2.0349	4.5762
	javaan	-2.57450	1.16355	.314	-6.2034	1.0544
	anders	-.42636	1.74942	1.000	-7.8150	6.9623
anders	chinees en inheems	1.90476	2.92437	.993	-8.6112	12.4207
	creool	.90380	1.72909	.997	-6.5280	8.3357
	hindoestaan	-3.30033	1.81731	.577	-10.5909	3.9902
	marron	1.69697	1.93242	.967	-5.5845	8.9784
	javaan	-2.14815	1.99556	.921	-9.4572	5.1609
	gemengd	.42636	1.74942	1.000	-6.9623	7.8150
*. The mean difference is significant at the 0.05 level.						

Het verband tussen etniciteit en bewustwording

Etniciteit lijkt een rol te spelen bij de voorlichting en het gedrag van de respondent. Het is interessant om na te gaan of er verschillen bestaan tussen de etnische groepen in de bewustwordingscore. Op basis van de assumpties van toetsen, zal er hier gebruik worden gemaakt van een Kruskal Wallis toets. Hierbij worden de verschillende groepen vergeleken met elkaar en wordt er nagegaan of de verschillen significant zijn.

Ranks			
Etniciteit van de respondent		N	Mean Rank
bewustwordingtotaal	Chinees	4	83.50
	Creool	173	201.99
	Hindoestaan	109	262.26

Marron	27	216.50
Inheems	3	267.67
Javaan	30	204.08
Gemengd	89	221.09
Andere	7	227.36
Total	442	

Test Statistics^{a,b}

	bewustwordingtotaal
Chi-Square	21.400
df	7
Asymp. Sig.	.003

a. Kruskal Wallis Test

De gevonden resultaten uit de Kruskal Wallis-toets ($\chi^2 = 21.4$, $df = 7$, $p = .003$) geeft aan dat er wel significante verschillen zijn in bewustwordingsscore van de respondent verdeeld naar etniciteit. Zo is te zien dat de groep inheemsen een score hebben voor bewustwording ($M = 267.67$). Hindoestanen scoren ook heel goed op de bewustwordingsvragen ($M = 262.26$). Opmerkelijk is dat chinezen heel slecht scoren op de bewustwordingsvragen ($M = 83.5$).

Het verband tussen voorlichting en bewustwording

In dit gedeelte zal er nagegaan worden of er een verband bestaat tussen voorlichting en bewustwording. Door toepassing van een non parametrische toets (Spearman's rho correlatie) zal er gekeken worden of voorlichtingsscores corresponderen met bewustwordingsscores.

Correlations

	bewustwordingtotaal	Voorlichting totaal
Spearman's rho bewustwordingtotaal	Correlation Coefficient	1.000
		.414**

	Sig. (2-tailed)	.	.000
	N	442	398
voorlichtingstotaal	Correlation Coefficient	.414**	1.000
	Sig. (2-tailed)	.000	.
	N	398	413

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Uit bovenstaande tabel valt af te lezen dat er wel een redelijk verband bestaat tussen voorlichting en bewustwording ($r_s = .387$, $p < .001$). De mensen die beter zijn voorgelicht blijken bewuster te zijn dan de mensen die niet of minder goed zijn voorgelicht. Het gevonden verband is statistisch significant.

Het verband tussen bewustwording en gedrag

Bewustwording van de respondenten zou logisch gezien moeten lijden tot gedragsverbetering. Een hoge score op de bewustwordingsschaal zou moeten corresponderen met een hoge score op de gedragschaal. In dit gedeelte wordt er nagegaan of er een verband bestaat tussen bewustwording en gedrag. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de non parametrische correlatietechniek van Spearman Rho.

Correlations			
		Bewustwording totaal	Gedragtotaal
Spearman's rho	bewustwordingtotaal	1.000	.387**
	Correlation Coefficient		
	Sig. (2-tailed)	.	.000
	N	442	385
	gedragtotaal	.387**	1.000
	Correlation Coefficient		
	Sig. (2-tailed)	.000	.
	N	385	398

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

De Spearman's rho correlatie toont aan dat er een redelijk verband bestaat ($r_s = .387$, $p < .001$). Het gevonden verband is tevens statistisch significant. Bewustwording heeft dus degelijk invloed op het gedrag van de respondenten. Voorlichting lijkt te correleren met bewustwording. Bewustwording lijkt te correleren met gedrag. De logische propositie is dus dat voorlichting ook invloed zal hebben op gedrag.

Het verband tussen voorlichting en gedrag

In dit gedeelte wordt er nagegaan of er enige verband bestaat tussen voorlichting en gedrag van de respondenten. Gelet op de assumpties voor toetsen, wordt er gekozen voor de Pearson correlatie. Tevens zal er een regressieanalyse uitgevoerd worden. Het gaat hierbij om een lineaire regressieanalyse.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.663 ^a	.440	.439	4.21802

a. Predictors: (Constant), voorlichtingtotaal

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	5091.845	1	5091.845	286.193	.000 ^a
	Residual	6476.169	364	17.792		
	Total	11568.014	365			

a. Predictors: (Constant), voorlichtingtotaal

b. Dependent Variable: gedragtotaal

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	12.847	.849		15.131	.000
	voorlichtingtotaal	.534	.032	.663	16.917	.000

Coefficients ^a					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	12.847	.849		15.131	.000
voorlichtingtotaal	.534	.032	.663	16.917	.000

a. Dependent Variable: gedragtotaal

Uit de analyses blijkt dat voorlichting sterk correleert met gedrag ($r_s = .66, p < .001$). Blijkt dat de mensen die beter zijn voorgelicht, zich ook beter gedragen ten aanzien van het omgaan met plastic afval. Uit de regressie analyse blijkt dat gedrag significant voorspeld is geworden door voorlichting ($b = .663, t(364) = 16.92, p < .001$). Voorlichting verklaart ook een significante proportie van gedrag van de respondenten ($R^2 = .44, F(364) = 286.19, p < .001$). Ongeveer 44% van de gedragsscores worden verklaart uit de scores van voorlichting. Het blijkt dus dat de mate waarin iemand is voorgelicht samenhangt met de manier waarop hij zich zal gedragen. Het gedrag van iemand zou zelfs voorspeld kunnen worden door de mate waarin die persoon is voorgelicht. Voorlichting is dus een voorspeller van gedrag. De regressieformule die hoort bij deze analyse is : $y = 12.847 + .66 \cdot x$.

Een multivariate analyse

Tot slot wordt er gekeken naar hoe de variabelen voorlichting, kennis, bewustwording en gedrag correleren met elkaar. Zeker omdat de vier variabelen met elkaar te maken hebben en iets zeggen over de respondent, is het interessant te weten hoe sterk deze variabelen met elkaar correleren. Deze correlaties worden berekend aan de hand van de Pearson correlatie. Uit onderstaand tabel blijkt dat alle variabelen significant met elkaar correleren doch niet even sterk. Voorlichting correleert zwak tot matig met kennis van de respondent ($r(408) = .19, p < .001$). Verder correleert voorlichting sterk met bewustwording ($r(398) = .43, p < .001$). Voorlichting lijkt dus de bewustwording onder de respondenten te stimuleren. Voorlichting blijkt nog sterker te correleren met gedrag ($r(366) = .66, p < .001$). Voorlichting lijkt dus ook een gedragsverandering teweeg te brengen bij de respondenten. De variabele kennis blijkt sterk te correleren met bewustwording

van de respondenten ($r(436) = .45, p < .001$). de kennis van de respondent draagt dus bij aan de bewustwording. Kennis correleert zwak tot matig met gedrag ($r(395) = .18, p < .001$). De variabele bewustwording correleert matig met gedrag ($r(385) = .39, p < .001$). Het blijkt dus dat bewustwording wel degelijk invloed heeft op het gedrag van de respondent.

Correlations					
		Voorlichting totaal	kennistotaal	Bewustwording totaal	gedragtotaal
voorlichtingtotaal	Pearson Correlation	1	.187**	.432**	.663**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000
	N	413	408	398	366
kennistotaal	Pearson Correlation	.187**	1	.452**	.178**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000
	N	408	458	436	395
bewustwordingtotaal	Pearson Correlation	.432**	.452**	1	.391**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000
	N	398	436	442	385
gedragtotaal	Pearson Correlation	.663**	.178**	.391**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	
	N	366	395	385	398

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Een aanzet tot beleid

In dit gedeelte zal er gekeken worden naar de mening van respondenten t.a.v. het beleid rond vuilophaal. Specifiek wordt er nagegaan in hoeverre de verantwoordelijkheid voor een schoon leefmilieu ligt bij de overheid of de burger. Een ander vraag is of burgers vinden dat de overheid belast zou moeten blijven met ophaaltaken of men toch privatisering ziet als een oplossing. Ook wordt nagegaan wat de respondenten vinden van het bij wet regelen van de scheiding van afval, het betalen van statiegeld en het invoeren van milieubelasting op petflessen en andere verpakkingsmateriaal.

	Frequency	Percent
helemaal oneens	87	18.8
oneens	122	26.3
neutraal	67	14.4
eens	141	30.4
helemaal eens	47	10.1
Total	464	100.0

Uit bovenstaande tabel blijkt dat bijna evenveel mensen vinden dat het initiatief voor een schoon leefmilieu ligt bij de overheid. De meningen zijn aardig verdeeld. De groep die vindt dat de verantwoordelijkheid bij de overheid ligt is groot ($n = 188$).

	Frequency	Percent
helemaal oneens	3	.6
oneens	11	2.4
neutraal	30	6.5
eens	231	49.7
helemaal eens	190	40.9
Total	465	100.0

Aan de andere kant blijken de meeste respondenten ($n = 421$) het eens te zijn met de stelling dat de verantwoordelijkheid bij de burger ligt. Het blijkt dus dat de meeste respondenten vinden dat de verantwoordelijkheid bij de burger ligt, maar dat de overheid ook een actieve rol moet aannemen in het geheel. Dat blijkt ook uit de tabel hieronder. De grootste groep respondenten is de mening toegedaan dat de overheid belast moet zijn met de ophaalwerkzaamheden van plasticafval en andere recyclebare afvalstromen.

	Frequency	Valid Percent
helemaal oneens	9	1.9
oneens	34	7.3
neutraal	60	12.9

eens	233	50.1
helemaal eens	129	27.7
Total	465	100.0

Onderstaand tabel geeft aan de mening van de respondenten op de stelling dat het scheiden en recyclen van plastic afval bij wet geregeld moet worden. De meeste mensen ($n = 395$) zijn het eens met deze stelling. Hieruit blijkt weer dat de overheid een actieve rol moet vervullen in het geheel.

	Frequency	Percent
helemaal oneens	8	1.7
oneens	18	3.9
neutraal	45	9.7
eens	236	50.6
helemaal eens	159	34.1
Total	466	100.0

Op de stelling dat er statiegeld betaald moet worden voor petflessen is er eveneens positief gereageerd door de meeste respondenten ($n = 235$).

	Frequency	Percent
helemaal oneens	7	1.5
oneens	55	11.8
neutraal	49	10.5
eens	196	42.1
helemaal eens	159	34.1
Total	466	100.0

**Er moet milieubelasting komen op petflessen en andere
verpakkingsmateriaal voor het opzetten van een milieufonds**

	Frequency	Valid Percent
helemaal oneens	14	3.0
oneens	52	11.2
neutraal	67	14.4
eens	197	42.4
helemaal eens	135	29.0
Total	465	100.0

Uit bovenstaand tabel blijkt dat de meeste respondenten de mening zijn toegedaan dat er milieubelasting moet komen op petflessen en andere verpakkingsmateriaal voor het opzetten van een milieufonds. Verder blijkt uit analyses dat er geen relatie bestaat tussen de inkomen van een respondent en het eens of oneens zijn met het invoeren van milieubelasting voor petflessen en andere verpakkingsmateriaal. Het maakt dus niet uit hoeveel iemand verdient voor het invoeren van statiegeld. De Spearman's rho correlatie toont aan dat er geen verband bestaat ($r_s = .05$, $p = .38$). Het gevonden verband is tevens statistisch niet significant. Inkomensklasse heeft dus geen invloed op de mening van de respondenten over het innen van milieubelasting voor petflessen.

Correlations

		inkomesklasse	Er moet milieubelasting komen op petflessen en andere verpakkingsmateriaal voor het opzetten van een milieufonds
Spearman's rho	inkomesklasse	Correlation	1.000
		Coefficient	.051
		Sig. (2-tailed)	.380
		N	322
			298

Er moet milieubelasting komen op petflessen en andere verpakkingsmateriaal voor het opzetten van een milieufonds	Correlation Coefficient Sig. (2- tailed) N	.051 .380 298	1.000 465
---	--	-----------------------------	----------------------

Ook blijkt uit analyses dat het niet uitmaakt hoeveel iemand verdient voor het invoeren van statiegeld. De Spearman's rho correlatie toont aan dat er geen verband bestaat ($r_s = .04$, $p = .45$). Het gevonden verband is tevens statistisch niet significant. Inkomensklasse heeft dus geen invloed op de mening van de respondenten over het invoeren van statiegeld voor petflessen.

Correlations

			Er moet statiegeld betaald worden voor plastic flessen	inkomesklasse
Spearman's rho	Er moet statiegeld betaald worden voor plastic flessen	Correlation Coefficient	1.000	.044
		Sig. (2-tailed)	.	.450
		N	466	299
	inkomesklasse	Correlation Coefficient	.044	1.000
		Sig. (2-tailed)	.450	.
		N	299	322

Conclusie

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksvragen beantwoordt en aan de hand van het theoretisch kader en het empirisch onderzoek conclusies getrokken, aanbevelingen gegeven en discussiepunten besproken.

🚦 *Hoe ziet de demografische data (geslacht, woonbuurt, participatie etc.) eruit?*

Uit het onderzoek van de demografische data blijkt dat tijdens de dataverzameling iets minder dan tweederde deel ($n = 326$) van de respondenten ($n = 530$) van het vrouwelijk geslacht zijn. 36.4% ($n = 193$) van de respondenten alleenstaand is en dat 50.7% ($n = 269$) van de respondenten gehuwd of ongehuwd leven met hun partner.

Gelet op de verdeling van respondenten over de woonbuurten valt af te leiden dat de grootste groep respondenten ($n = 172$) afkomstig zijn van het Kasabaholoproject. Verder zijn de Intervastproject ($n = 5$), Kalpoeproject ($n = 2$), Politiebondproject ($n = 11$), University Villageproject ($n = 8$) en de Villaparkproject ($n = 1$) ondervertegenwoordigd in dit onderzoek. De respondenten op basis van etniciteit bekeken valt op dat de creoolse groep ($n = 204$) het best vertegenwoordigd is in het onderzoek. Daarna volgen de hindoestanen ($n = 136$) en vervolgens de mensen met een gemengde etniciteit ($n = 112$). Samen vormen deze drie groepen 85.3% van de totale groep ($N = 530$) respondenten. Gesteld kan worden dat de spreiding onder de 5 groepen redelijk is verdeeld. De grootte van de groepen wijken niet veel van elkaar af.

Het resultaat bij opleidingen geeft aan dat de grootste groep respondenten ($n = 185$) vallen in de categorie van een middelbare opleiding. Daarna volgen de respondenten met een afgeronde opleiding lager onderwijs ($n = 160$). Hoger onderwijs en Universitair opgeleide respondenten vormen samen 22.1% van de populatie.

De gezinssamenstelling met vader, moeder en kinderen komt het meest voor ($n = 198$). De een ouder gezinnen vormen een totaal van 19.9% van de steekproefpopulatie. Er zijn weinig gevallen waarbij het gezin bestaat uit alleen vader en kinderen ($n = 11$). De gezinnen met alleen moeder en kinderen ($n = 94$) vormen de grootste groep binnen de een ouder gezinnen. Verder blijkt dat er redelijk veel respondenten zijn die nog inwonend zijn bij hun ouders ($n = 82$).

Bij de vraag over hun maandelijkse inkomen blijkt dat de meeste respondenten ($n = 207$) geen antwoord hebben gegeven. De grootste groep respondenten (48%) hebben een maandelijks inkomen tussen 0 en 2000 SRD. Er zijn heel weinig mensen ($n = 12$) die meer dan 5000 SRD verdienen. Verder blijkt ook dat de meeste respondenten ($n = 395$) beschikken over een eigen woning.

Welke medium heeft meest effectief zijn doel bereikt?

Voor een succesvolle campagne is het noodzakelijk dat er op zeer effectieve wijze wordt voorgelicht. Uit het onderzoek blijkt dat voorlichting via flyers het meest effectief was met het overbrengen van informatie. Uit de theorie blijkt dat volgens Bartels en Midden (1994) bij grootschalige voorlichtingscampagnes via massamedia zoals radio of tv men wordt geconfronteerd met het probleem, waardoor de informatie grote delen van de doelgroep niet of nauwelijks bereikt. Daarnaast hebben diverse evaluatiestudies aangetoond dat de effectiviteit van dergelijke grootschalige campagnes op intentie en gedrag beperkt is. Het is daarom van belang dat het verstrekken van informatie over de gevolgen van het ongewenste gedrag concreet gemaakt moet worden. Er moet 'richting de burger' meer communicatie komen over wat er uiteindelijk met de verschillende afvalstromen gebeurt. Deze informatie zou tevens persoonlijk moeten worden verstrekt.

Bestaat er een verband tussen woonbuurt en participatie aan het project?

Uit het onderzoek blijkt dat er een verband is tussen de participatie aan het project en de woonbuurt. Dit resultaat wordt ook ondersteund door bevindingen van andere wetenschappers. Volgens Cialdini, (2001), Zimbardo en Leippe(1991) zijn gedragsveranderingen die in overeenstemming zijn met de normen en waarden van een individu en/of dat van de omgeving hebben een grotere kans van slagen. Indien anderen zich op een bepaalde manier gedragen, is dat van grote invloed op ons eigen keuzegedrag. In de sociale psychologie is veel aandacht besteed aan deze wijze van gedragsverandering. Zo is bekend dat informatie grondiger wordt verwerkt als men zich betrokken voelt bij het onderwerp of weet dat men naderhand verantwoording moet afleggen over de gemaakte keuze. Dit kan dus de keuze voor

(betere) alternatieven bevorderen. Brock en Green (2005) zeggen dat de subjectieve norm verwijst naar het beeld dat een persoon heeft van het gedrag dat belangrijke mensen om hem heen of haar heen wenselijk achten, evenals de motivatie om zich hieraan te conformeren. Het activeren van deze normen zorgt er voor dat mensen zich meer in overeenstemming met hun attitudes zullen gedragen. Indien men dus wordt aangesproken als specifiek lid van een bepaalde groep zal de normatieve invloed van gedragsverandering groter zijn dan wanneer men overweegt 'wat de meeste anderen' in de omgeving ervan zullen vinden (White et al., 2002). Aan de hand van de resultaten kan aangenomen worden dat deze theorie in dit geval ook invloed heeft gehad op de participatie naar woonbuurt van de respondent

✚ *Is er een relatie tussen de status van de woning (eigen wonin of huurwoning) en participatie aan het project?*

Uit de resultaten kan worden geconcludeerd dat mensen die leven in een huurwoning zich minder commiteren aan het project. Men maakt zich minder zorgen om een schone leefmilieu en het verminderen van plasticafval. Mensen met een eigen woning daarentegen participeren actiever aan het project. Dit zou te maken kunnen hebben met het “ownership” aspect. Tevens bekommert men zich meer over de omgeving als men permanent daar verblijft.

✚ *Bestaat er een verschil in participatie tussen de verschillende etnische groepen?*

De gevonden resultaten geven aan dat er wel in verschil is in de mate van participatie tussen de verschillende etnische groepen. Fishbein en Yzer (2003) geven een verklaring hiervoor. Volgens Fishbein en Yzer, (2003) is het cruciaal te onthouden dat het belang van de psycho-sociale determinanten voor iedere gedraging en iedere doelgroep of populatie verschillend kan zijn. Wat binnen de ene bevolkingsgroep of cultuur normatief sturend is, is dat bijvoorbeeld niet per definitie in de andere. Ook dit kan met dit onderzoek bevestigd worden gezien de significante verschillen van participatie bij de verschillende bevolkingsgroepen.

Verder zou de taalbarriere ook een rol kunnen spelen in het verschil in participatie tussen de verschillende groepen. Chinezen participeren significant minder dan andere bevolkingsgroepen omdat de voorlichting deze groep niet bereikt zoals de andere groepen. Vanwege onze

multiculturele samenleving is het van belang dat er bij het maken van beleid rondom dergelijke projecten, rekening wordt gehouden met de verschillende etnische groepen.

✚ *Bestaat er een verschil in de mate waarin de verschillende etnische groepen zijn voorgelicht?*

Er zijn verschillen in de mate waarin iemand is voorgelicht over het project tussen de verschillende etnische groepen. Ondanks de verschillen kan er niet met zekerheid worden gesproken over verschillen, behalve tussen de hindoestanen en creolen. Hindoestanen geven systematisch aan beter te zijn voorgelicht dan creolen. Dit onderwerp is zeer interessant voor verder onderzoek.

✚ *Hangt het gedrag van de respondent af van tot welke etnische groep deze behoort?*

Uit het onderzoek is gebleken dat de verschillende etnische groepen zich verschillend gedragen. Enkele groepen gedragen zich beter rond het gebeuren van plasticafval dan anderen. Zo blijkt dat hindoestanen het meest gewenste gedrag vertonen. Daarna volgen de javanen, de creolen en de gemengde groep. De marron groep scoren net iets hoger dan de chinezen als het gaat om gewenst gedrag rond plasticafval.

✚ *Is er een verschil in de mate van bewustwording tussen de verschillende etnische groepen?*

Ook bij de bewustwording zijn er verschillen te merken onder de verschillende etnische groepen. Opnieuw scoren hindoestanen heel hoog als het gaat om bewustwording, doch minder dan de Inheemsens. Inheemsens scoren het best op bewustwording rond plasticafval. De chinezen scoren hier het laagst. Chinezen zijn dus minder bewust dan de rest van de etnische groepen. Bij de inheemsens lijkt voorlichting een heel positief effect te hebben als het gaat om bewustwording. Dat is een eerste stap in de goede richting.

✚ *Bestaat er enig verband tussen voorlichting en bewustwording rondom het project?*

Uit dit onderzoek blijkt dat de voorlichting degelijk invloed heeft op de mate van bewustwording van een individu. Verschillende studies wijzen uit dat attitudes afhankelijk zijn van kennis, dat wil zeggen dat educatie een rol speelt of een rol kan spelen in het ontwikkelen van de attitudes ten opzichte van het milieu (Ahmed & Mohammed Al-Mekhlafi, 2009).

Volgens de resultaten van dit onderzoek is het duidelijk dat voorlichtingsactiviteiten van het project “Tammnega Pet in Net”, de bewustwording met betrekking tot mens en milieu hebben bevorderd.

Heeft bewustwording enige invloed op het gedrag van de bewoners?

Het onderzoek toont aan dat de individuen die meedoen aan het project “Pet in net” meer gewenst gedrag vertonen naar mate ze bewuster zijn. Hoe bewuster een persoon over de meerwaarde van het project, des te beter zo een persoon omgaat met plasticafval. Het is dus essentieel dat er wordt gewerkt aan de bewustwording van de bevolking, wil men gaan richting gedragsverandering.

Is het gedrag van iemand afhankelijk van de mate waarin die is voorgelicht?

Hoe een individu zich gedraagt rond plasticafval, hangt sterk af van de mate waarin iemand is voorgelicht in de voor- en nadelen van plasticafval. Dit blijkt uit het onderzoek. Voorlichting is de ideale middel om gedragsverandering teweeg te brengen. Hoe meer voorlichting men verschaft, des te beter het is voor het gedrag van de mensen.

Wat is de mening van de bewoners t.a.v. de rol en interventie van de zijde van de overheid?

Uit het onderzoek blijkt dat respondenten over het algemeen toch vinden dat de overheid een actievere rol moet innemen in de afvalkwestie. Burgers willen graag participeren aan dergelijke acties, maar zijn de mening toegedaan dat de verantwoordelijkheid niet alleen bij hun ligt, maar ook bij de overheid.

Aanbevelingen

De overheid zou ervoor moeten zorgen dat de milieuwetgeving op korte termijn in orde gemaakt wordt. Burgers zijn tevens ook bereidt een tarief aan milieubelasting te betalen indien dat nodig zou zijn. Verder zou ook statiegeld op nagenoeg alle petflessen moeten worden geïnd. Het ophalen van plastic afval zou beter gestructureerd moeten worden. Ook zou men meer tijd moeten besteden aan het voorlichten van burgers over het scheiden van afval, zodat alle afval (ook petflessen) regelmatig voor de deur kan worden opgehaald bij elke huishouden.